

INVENTARI DELS ARXIUS PARROQUIALS
DE LA MARINA ALTA
I. ARXIPRESTAT DE SANT VICENT DE LA FONT SANTA

FACULTAD DE TEOLOGÍA «SAN VICENTE FERRER»
SERIES
MONUMENTA ARCHIVORUM VALENTINA
V

**INVENTARI
DELS ARXIUS PARROQUIALS
DE LA MARINA ALTA**

**I
ARXIPRESTAT DE
SANT VICENT DE LA FONT SANTA**

Romualdo Bertomeu Gómez
Joan Josep Cardona Ivars
Xavier Serra Estellés

amb la col·laboració d'Albert S. García Carrió

València 2004

Coordinador de la Series *Monumenta Archivorum Valentina*:
Xavier Serra Estellés

PREFACI

Presentem l'inventari dels arxius parroquials de l'arxiprestat de Sant Vicent de La Font Santa de la comarca La Marina Alta, situada al nord de la província d'Alacant. Es tracta de les parròquies de les poblacions d'Alcanalí, Benissa, Llíber, Llosa de Camatxo, Moraira, Parcent, Poble Nou de Benitatxell, Senija, Teulada i Xaló, eclesiàsticament pertanyents a la diòcesi de València.

Després de la conquesta, ca. 1244, d'aquest territori pel tirà Djaqmu (Jaume I), es va erigir, al voltant del 1256, una sola parròquia –de tipus comarcal– a Dénia, amb rector i vicari, els quals habitaven al Castell. La parròquia donava servei als pocs cristians qui hi havia: senyors, soldats, familiars o comerciants. Els poblats i alqueries estaven habitats per musulmans –quasi sempre en actitud bèl·lica intentant recuperar els seus interessos saquejats–, el que no afavoria per a res l'atracció de colons cristians. Tanmateix, poc a poc van sorgir les primeres parròquies: Benissa, Calp, Pego, Xàbia, Xaló...

Al 1525, una vegada mostrada la inutilitat d'uns primers intents de conversió pacífica al cristianisme, pràcticament en tota la comarca, els mudèjars van ser obligats a adoptar la nova religió. El decret de Carles I, del 16 de novembre d'aquest any, diu altivament que “todos los moros se deben convertir”. Pocs anys després, al 1534-1535, es van crear noves parròquies o rectories de moriscos, transformant les antigues mesquites amb minarets, en temples amb campanar, que amb moltes dificultats intentaven ser la casa d'oració dels nous cristians. Són entre 120 i 190 les noves parròquies creades a aquell antic regne de València, a les quals s'assignen determinades rendes, fonamentalment de terres. En tot cas, el bateig forçat que van rebre els musulmans, “rociados más que bautizados”, i que els va convertir en cristians nous, “siempre nuevos, de ésos que nunca llegaban a viejos” (J. Mestre), la predicació en català, que no entenien els pobletans, i la litúrgia en llatí es van mostrar insuficients, i aquella primera evangelització va fracassar estrepitosament. La veritat és que ni uns

sabien convertir ni altres volien ser convertits. Els intents de l'arquebisbe Martín de Ayala (catecisme bilingüe) i del patriarca Ribera en un primer moment, van donar un resultat exigü i gens prometedors. D'aquest període, tan sols ens consta als nostres arxius una activitat sacramental continuada en la parròquia de Benissa des de 1543 i de Senija des de 1569, així com una fotocòpia (original a Roma) d'un document excepcional d'Alcanalí: la creació de la parròquia al 1576.

Únicament després de la maleïda expulsió decretada al 1609 pel rei Felip II de València, les fortíssimes revoltes contestatàries en la comarca (sobretot a Alcanalí i Xaló), la despoblació, la posterior repoblació per cristians vells i la dominació d'aquests pel seus senyors feudals, podem parlar, en general, de parròquies cristianes amb una vitalitat i continuïtat acceptables.

Són, doncs, parròquies (o annexes) d'origen tardo-medieval i modern, si exceptuem la de Moraira, de novíssima creació. Això, i malgrat els conflictes històrics, dels segles XIX i XX fonamentalment, ha fet que en les parròquies d'aquest arxiprestat trobem arxius amb rica documentació ja des dels segles XVI i XVII.

No insistirem ací sobre la importància dels arxius a les nostres parròquies. És de sobra coneguda. Tota documentació, fins i tot la més insignificant aparentment, pot convertir-se en matèria de suma importància per a la història o per a l'administració, en donar-li el tractament adequat. Tanmateix, hem volgut mostrar –al final del nostre comentari sobre cada una de les parròquies– aquells documents que, si més no per l'antiguitat o continuïtat de la sèrie, ens han paregut més notoris, sabent que ha estat una selecció tan subjectiva, que es podria fer una altra igual o més interessant, segons l'autor de la selecció.

Tampoc no volem molestar al lector repetint per enèsima vegada les múltiples avantatges que un arxiu parroquial ben ordenat i inventariat té per a la investigació i fins i tot per a la pastoral en una parròquia. Volem, només, tornar a assenyalar que el passat d'un poble gravita sobre el seu present i configura el seu futur, i el passat d'un poble, així com la seua memòria històrica, es troba fonamentalment als seus arxius.

Hem fet precedir a cada un dels inventaris el corresponent quadre de classificació. Tots ells, els deu, són molt similars. Les lleugeres variants que s'hi observen, obeeixen, lògicament, a les diferències que existeixen als distints arxius. Per a la confecció dels quadres –i conseqüentment dels inventaris– hem procurat seguir el paradigma de quadre

de classificació que vam proposar al primer número d'aquesta sèrie de publicacions (*Monumenta Archivorum Valentina*). Tanmateix, i per seguir de més prop la documentació en aquests arxius de Sant Vicent de La Font Santa, hem fet algunes variacions a les seccions 2 (Govern) i 3 (Acció pastoral). El lector podrà constatar que les variacions esmentades beneficien la comprensió del conjunt de la documentació dels arxius.

Malgrat el principi d'unitat de criteris que hem intentat guardar per a tots els arxius inventariats, tanmateix, com que hem volgut respectar, igualment, les distintes ordenacions que ja estaven establertes als arxius parroquials, de vegades la nostra intenció original no ha pogut ser observada absolutament. En tot cas sí hem decidit respectar i conservar el seu lloc adient (i per tant la seua numeració) per a aquelles sèries, que, encara que en algunes parròquies en el moment present manquen de documentació, és més que probable, fins i tot desitjable, que en un futur puguen ser completades. Així, 1.1.3 i 1.1.4, o 1.2.3 i 1.2.4, corresponents a “Registres sacramentals. Comunions” i “Registres sacramentals. Confirmacions”, o “Documentació sacramental complementària. Comunions” i “Documentació sacramental complementària. Confirmacions”, apareixen als nostres inventaris, fins i tot en aquelles parròquies que encara no posseeixen la documentació escaient. El mateix hem de dir de 2.1 i 2.2, “Memòria de la parròquia” i “Visites pastorals”, etc.

Tampoc no hem volgut estar excessivament escrupulosos i estrictes en l'adscripció d'una determinada documentació al quadre de classificació respectiu, fonamentalment perquè no hem volgut separar “expedients”, fins i tot documents que sense formar un expedient *sensu stricto*, fan referència a un altre document i els hem trobat junts en el moment d'efectuar el nostre treball. Per exemple, un expedient en què conste una llista dels noms dels confirmants (que podria anar en 1, “Sagramental”), més una llista de catequistes, més les corresponents catequesis, l'hem posat en 3 (“Acció pastoral”), i dins de 3 estarà en “Pastoral d'infantesa i joventut”. O, si busquem informació econòmica sobre determinades obres que s'hagen fet a la parròquia, podem trobar-la a l'ítem “Factures, albarans i rebuts”, o al de “Bancs”, o més fàcilment als expedients respectius a l'ítem “Obres”, si originàriament hem trobat la documentació formant un expedient, que, repetim, no hem dividit. En tot cas, creiem que mai resultarà complicat al lector trobar la documentació que l'interessa, si té la cura de fer una interpretació lúcida i racional del quadre de classificació, i examina els dos o tres ítems, on pot estar la documentació desitjada. Volem

també assenyalar, que en determinada documentació la distinció actual entre “Culte” (4) i “Administració de béns i rendes” (5), de vegades ha estat impossible d'observar. L'investigador deurà consultar ambdues seccions.

De vegades, en la nostra signatura, distingir entre un 2.2.1.1 i un 2.2.1/1, no ha estat homogènia. En principi el dígit després de la barra (/) significa una ordenació numèrica en una sèrie. Si no hi ha barra, en principi és una sèrie distinta de l'anterior. De vegades la línia divisòria entre una sèrie dins d'una sèrie, i una ordenació numèrica en una sèrie, és tan tènue que, fonamentalment per raons quasi d'estètica i funcionals, no sempre hem seguit escrupolosament la subjecció als principis teòrics. En tot cas no suposa en absolut cap dificultat per a l'estudiós.

Advertim el lector, que els ítems “De bateigs”, “De comunions”, etc. (1.2.2, 1.2.3, etc.) no són índexs de bateigs, de comunions, etc., com fàcilment es podria pensar, erròniament, sinó “Documentació sacramental complementària” de bateigs, comunions, etc.

Hem intentat evitar els ítems “Varis”. Tanmateix, quan no hem pogut fugir d'aquesta vaga adscripció, hem procurat fer una catalogació dels distints documents inclosos en la sèrie, catàleg que oferim en nota a peu de pàgina. En alguns casos el catàleg està ja fet en la carpeta contenidora i no ho hem repetit al nostre inventari. L'ítem “Varis” és sempre l'últim d'una sèrie, i per tal de no dificultar la possibilitat futura d'afegir un altre ítem a la sèrie respectiva, a l'ítem “Varis” l'hem adjudicat en el quadre de classificació el número “n”, al final dels dígits corresponents a la seua sèrie.

Volem, també, assenyalar que totes les parròquies de l'arxiprestat utilitzen els ordinadors des de fa ja alguns anys per a facilitar la seua tasca sacramental, de govern, pastoral i econòmica. En algunes sèries, la documentació està només a l'ordinador (sempre amb les imprescindibles còpies de seguretat); en altres, de l'ordinador passa a suport en paper. Alguns rectors ens han expressat, ja, la seua disposició per a observar a l'ordinador les mateixes sèries en què ens ha paregut oportú ordenar els arxius.

La inventariació dels arxius ens ha permès de posar en ordre documentació que estava fora del seu lloc lògic. La inventariació i ordenació facilitarà, doncs, als responsables dels arxius i als investigadors la prompta localització de la documentació que interesse, així com la col·locació al seu lloc pertinent del nou material arxivístic que es produïska.

Igualment, volem assenyalar que la nostra inventariació ens ha ajudat a trobar documentació que, sens dubte, pertanyia a una altra parròquia. Quan ha estat possible i adient, l'esmentada documentació ha sigut tornada a la parròquia d'origen. En altres ocasions s'ha assenyalat el fet. És indubtable que una lectura detinguda de l'arxiu, val a dir una futura catalogació de documents, ens donaria relació exacta de totes aquestes anomalies. Tanmateix, hem de tenir en compte que moltes de les parròquies estudiades, en algun moment determinat, han sigut annexes d'una parròquia major, o han estat servides per rectors de la parròquia veïna. És evident que en aquests casos la documentació corresponent pot, fàcilment, trobar-se en la parròquia principal. També hem de tenir en compte que totes les parròquies que hui en dia constitueixen l'arxiprestat de Sant Vicent de La Font Santa, al llarg dels últims anys van formar part de l'arxiprestat de Benissa fins a 1960 (i anteriorment del de Dénia), exceptuant la parròquia de Parcent, que pertanyia al de Pego. Tampoc no s'exclou que alguna parròquia pugui canviar d'arxiprestat en els propers anys. En la continuació dels inventaris parroquials de La Marina Alta tindrem en compte aquesta possible anomalia, per tal que cap parròquia quede fora del nostre interès per inventariar tots els arxius de la comarca. Tot això significa que tant a Dénia com a Benissa es pot trobar documentació relativa als pobles que hem estudiat.

En algunes parròquies, determinat material arxivístic d'algunes confraries o institucions és custodiat per la mateixa entitat. Seria molt desitjable que els responsables donaren anualment còpia digitalitzada al rector de la parròquia, i que la documentació amb antiguitat superior als cent anys es conservara a l'arxiu parroquial o al "Fons en dipòsit del Fons històric de l'Arxiu diocesà". En aquest últim cas es complirien, així, les indicacions de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'Associació d'Arxivers Eclesiàstics d'Espanya.

Respecte a l'estat de conservació dels llibres, podem afirmar amb satisfacció, que –exceptuant algun cas aïllat– és molt bo, fins i tot els més antics. A més a més, algunes parròquies han dut a terme un bon treball de restauració d'aquells documents o llibres que estaven més deteriorats, amb excel·lents resultats.

Per finalitzar aquest prefaci, i sense pretendre fer comentaris o aclariments de cada un dels tipus documentals, que hem trobat als arxius (ja ha estat suficientment especificat a l'esmentat primer número d'aquesta

col·lecció *Monumenta Archivorum Valentina*), volem puntualitzar aquelles variants o singularitats que hem observat a la nostra documentació.

Volem recordar al lector que els *Quinque libri* són aquells que, en teoria, recullen les actes relatives a cinc dels set sacraments de l'Església (dels altres dos sacraments –penitència i orde sacerdotal– no queda constància als *Quinque libri*). Aquestos sacraments són: baptisme, confirmació, comunió, matrimoni i extremunció. En general, tant als *Quinque libri* com als llibres de “Miscel·lània”, localitzem regularment les actes de bateigs, de matrimonis i de defuncions, molt freqüentment les actes de confirmacions, de vegades les actes de “descomunions” (excomunions) i mai les de comunions. Per altra part, és ja conegut, que als *Quinque libri*, així com als llibres de bateig (i altres), podem encontrar tota classe de documentació, sobretot testimoniatges de visites pastorals, però també còpia de cartes pastorals, llistes de confreres, comptes de culte i fàbrica, etc. Hem procurat assenyalar en nota al peu de pàgina, almenys aquells documents que ens han paregut més significatius. També hem trobat fulles soltes a distints llibres dels “Registres sacramentals”, que en realitat deuen estar en alguns dels ítems de la “Documentació sacramental complementària”; hem preferit, però, deixar-los on els hem trobat, perquè fan referència a la documentació continguda als llibres corresponents. Es tractaria de fulles sobre declaracions jurades, reconstruccions de partides, etc. El mateix hem de dir dels llibres de defuncions. En aquests hem vist documents de trasllat de cadàvers, llicències d'enterrament, etc. Volem indicar, que, freqüentment, les notes marginals de matrimonis que els rectors envien per correu ordinari per a la inscripció al seu lloc corresponent del “Llibre de bateigs” d'altra parròquia, de vegades les trobem en la sèrie “Correspondència” i no en la respectiva de “Documentació sacramental complementària. De matrimonis”.

Als llibres de “Matrícula parroquial” era normal inscriure els que combregaven i confessaven almenys una volta a l'any (per Pasqua).

A la sèrie “Personal”, als expedients de cessament de rector o presa de possessió d'un nou, podem trobar també inventaris generals que el rector cessant proporcionava al rector entrant.

El Butlletí de l'Arquebisbat de València (B.O.A.V.), iniciat a l'any 1862, està quasi complet en Benissa i en Xaló.

La sèrie “Memòria de la parròquia” es complementaria amb la de “Festes”, on, entre altre material documental i fotogràfic, podem localit-

zar articles molt interessants, que constitueixen una bona font històrica per a reconstruir la vida de les parròquies, dels pobles i de les seues festes.

Els esbossos, fotografies, etc. que figuren a la secció “Documentació especial”, són aquells que hem trobat com documentació aïllada. Aquelles fotografies, esbossos, etc., que formaven part d'un expedient, continuen formant part de l'expedient corresponent, no han estat individualitzats i separats, i, lògicament, estan al seu lloc propi.

No hem assenyalat aquelles biblioteques que no tenen una rellevància especial, be per la quantitat bé per la qualitat dels llibres o revistes.

En general, el material arxivístic es troba en locals adients. Tanmateix, part de la documentació (fonamentalment aquella d'ús quasi diari) pot trobar-se al despatx de la casa parroquial.

Finalment volem des d'ací agrair la disponibilitat i ajuda dels rectors parroquials, que han vist també en aquest treball un mitjà idoni per a una profitosa utilització i salvaguarda dels arxius parroquials dels què són responsables. També volem mostrar el nostre agraïment als mateixos rectors i a les institucions públiques, que ens han ajudat econòmicament en la realització d'aquest treball, la relació dels quals es pot llegir en la contraportada d'aquest llibre.

]

⊕

[

ALCANALÍ

]

⊕

[

PARRÒQUIA DE LA NATIVITAT DE LA NOSTRA SENYORA

Alqueria musulmana, situada a la Vall de Pop, *al-Kala-li* (possiblement signifiqui “el Castell menut”) va ser conquistada al voltant del 1248 per Jaume I, el qual la va reservar per a la Corona o potser, també, que la donara a la princesa Berenguela Alfonso de Molina el 1268. El que sí és segur, és que el 1300 Jaume II va vendre tota la Vall de Pop a Bernat Sarrià. Després Alcanalí passaria de nou a la Corona, més tard als Cardona, als Castellví, i finalment als Roís de Liori.

Al voltant de 1534, quan es van crear les noves parròquies per als moriscos, la mesquita d'Alcanalí es convertiria en una primera ermita cristiana, annex de la nova parròquia de Xaló. Sabem que el rector de Xaló anava a dir missa els diumenges i dies festius.

Al 1576 la distribució parroquial de l'arquebisbe Ribera va desmembrar de Xaló la parròquia d'Alcanalí, donant-li com annexes la Llosa de Camatxo, Mosquera i Benihòia. En total 68 cases de cristians nous. És en aquest moment quan es mana la construcció d'un nou temple, construcció que no començarà fins al 1768, finalitzant les obres al 1808. Tenim, així mateix, constància de continuació d'obres menors i de repristinació fins a finals del segle XX.

Tanmateix, la primera cristianització del lloc seria més que efímera, perquè al moment de l'expulsió de 1609 els moriscos van saquejar el temple i el van deixar en un estat ruïnós. El lloc va quedar total o quasi totalment despoblat. Del 1610 és la Carta pobla, promulgada per Ximén Roís de Liori, primer baró d'Alcanalí. Famílies d'Altea, Barcelona, Benissa, Bocairent, Calp, Finestrat, Murla, Mutxamel, Polop i València van repoblar Alcanalí. De 1624 és el primer *Quinque libri* de la parròquia.

Al moment present la parròquia està servida pel rector de Xaló, el qual ha creat un magnífic Museu d'Art Sacre, on es conserven també alguns dels documents més significatius de l'arxiu (ressenyats en notes a peu de pàgina al nostre inventari). La resta de l'arxiu es troba a la casa parroquial de Xaló. Així mateix, determinada documentació de Llosa de Camatxo es conserva als llibres d'Alcanalí, d'on era annex.

Entre els documents més notoris volem distingir els deu volums de *Quinque libri*, sèrie completa des de 1624 fins a 1892, i continuada

després ininterrompudament pels llibres dels distints sacraments fins als nostres dies; una fotocòpia de la creació de la parròquia de 1576 (en Museu d'Art Sacre; inventari 2.1.n/1,1); un breu original de Lleó XIII concedint indulgències als qui visiten el temple, de 1900 (2.1.n/1, 3); un breu original de Lleó XIII concedint altar portàtil, de 1895 (2.1.n/1, 4); escriptures sobre la construcció del temple, de 1768-1962 (2.1.n/1, 21); decret de l'Arquebisbat d'elevació de l'església de Llosa a església d'ajuda d'Alcanalí, de 1902 (2.1.n/1, 28); distints sermonaris dels segles XVIII i XIX; un sacramentari de 1811 en llatí, castellà i valencià, així com un "Manuale valentinum ad sacramenta ecclesiae administranda", editat per l'Arquebisbat de València al 1811. El Butlletí de l'Arquebisbat de València es guarda a la casa parroquial d'Alcanalí, així com llibres que han estat considerat de menor valor i no formen part de l'esmentat Museu.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Cine parroquial	3.6
Registres sacramentals	1.1	Festes	3.7
Documentació sacramental complementària	1.2	Ermites	3.8
GOVERN	2	CULTE PARROQUIAL	4
Memòria de la parròquia	2.1	Distribuïdor	4.1
Visites pastorals	2.2	Racional	4.2
Arxiprestat	2.3	Dietaris i llibres de misses	4.3
Organismes parroquials	2.4	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Personal	2.5	Propietats	5.1
Correspondència	2.6	Inventaris	5.2
Autoritats eclesiàstiques	2.7	Obres	5.3
Autoritats civils	2.8	Comptabilitat	5.4
B.O.A.V	2.9	Administració del cementiri	5.5
ACCIÓ PASTORAL	3	ORDENACIÓ CRONOLÒGICA	6
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	7
Pastoral d'adults	3.2	Esbossos	7.1
Institucions i confraries	3.3	Fotografies	7.2
Litúrgia i música sacra	3.4	DOCUMENTACIÓ ALIENA A LA PARRÒQUIA	8
Ensenyament i educació religiosa	3.5	BIBLIOTECA	9

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS¹		1.1
<i>Quinque libri</i>		1.1.1
<i>Quinque libri</i>	1624-1693	1.1.1/1
"	1694-1755	1.1.1/2
"	1756-1785	1.1.1/3
"	1786-1817	1.1.1/4
"	1818-1837	1.1.1/5
"	1838-1851	1.1.1/6
"	1852-1872	1.1.1/7
"	1873-1879	1.1.1/8
"	1879-1888	1.1.1/9
"	1889-1892	1.1.1/10
Bateigs		1.1.2
Bateigs	1892-1916	1.1.2/8
"	1917-1952	1.1.2/9
"	1952-2003	1.1.2/10
" ²	2004-	1.1.2/12
Comunions		1.1.3
Confirmacions	1915-	1.1.4
Matrimonis		1.1.5
Matrimonis	1892-1942	1.1.5/8
"	1942-1952	1.1.5/9
"	1952-2003	1.1.5/10
"	2004-	1.1.5/13

¹ Els dígets que apareixen darrere (/), corresponen a la numeració (potser amb repetició) que trobem als mateixos llibres.

² El llibre 1.1.2/11 no existeix.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Defuncions		1.1.6
Defuncions	1892-1931	1.1.6/8
"	1931-1952	1.1.6/9
"	1952-2003	1.1.6/10
"	2004-	1.1.6/11
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
Índex de bateigs	1756-1913	1.2.1
Índex de bateigs	1756-1913	1.2.1/1
" ³	1786-2002	1.2.1/2
De bateigs		1.2.2
De comunions		1.2.3
De confirmacions		1.2.4
De matrimonis		1.2.5
Expedients		1.2.5.1
Expedients	1910-1959	1.2.5.1/1
"	1960-2000	1.2.5.1/2
De defuncions	1951; 1978-1986	1.2.6
Matrícula parroquial	1933; 1950; s. XX	1.2.7
Resguard de duplicats	1957-1964	1.2.8
GOVERN		
		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		
		2.1
Llibre de genealogies	ca. 1970	2.1.1
Llibre de cròniques	2001-	2.1.2
Varis		2.1.n
Varis ⁴	1576-1971	2.1.n/1

³ També informatitzat.

⁴ Conté: 1: Fotocòpia de la creació de la parròquia, de 1576 (en Museu d'Art Sacre). 2: Certificat del *Lignum Crucis*, de 1774 (en Museu d'Art Sacre). 3: Breu (original) de Lleó XIII sobre indulgències, de 1900 (en Museu d'Art Sacre). 4: Breu (original) de Lleó XIII concedint altar portàtil, de 1895 (en Museu d'Art Sacre). 5: Cessió a la Hermandad Sindical de Labradores y Ganaderos, d'una sala del complex parroquial de Sant Joan de Mosquera (1968). 6: Documents de renta nacional de Sant Joan de Mosquera (1876). 7: Còpia de l'acta de col·locació de la primera pedra de la capella

Tipologia documental	Dates	Signatura
Varis ⁵	s. XX	2.1.n/2
VISITES PASTORALS	1950	2.2
ARXIPRESTAT		2.3
Varis⁶		2.3.n
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
Consell pastoral i Junta parroquial	ca. 1970	2.4.1
PERSONAL⁷		2.5
CORRESPONDÈNCIA	1829	2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES	1940-1951	2.7
AUTORITATS CIVILS		2.8
B.O.A.V.⁸		2.9
ACCIÓ PASTORAL		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1

del Calvari (1952). 8: Testament de Valerià Ferrer (1931). 9: Venda de terres donades per Valerià Ferrer al seu testament (1981). 10: Autorització de l'Arquebisbat per obrir una casa de les Obreres de la Creu (1956). 11: Fotocòpia de *frutos* (rendes de 1683). 12: Axiomes i refranys d'Alcanalí (1940). 13: Benedicció del cementiri de la Llosa (1820). 14: Benedicció de l'antic cementiri d'Alcanalí (1893). 15: Decret sobre altar privilegiat perpetu (1950). 16: Relació de despeses de les reformes del temple després de les profanacions de 1936. 17: Còpia d'agregació del temple a la patriarcal de Sant Joan de Letran (1950). 18: Autenticació de relíquia de sant Joan de Ribera (1952). 19: Llegat de Maria Ferra Noguera (1965). 20: Donació del baró d'Alcanalí per a la fosa d'una campana (1803). 21: Escriitures sobre la construcció del temple (1768-1962). 22: Còpia de l'acta de lliurament i devolució dels *Quinque libri* (1936-1939). 23: Acta de lliurament i devolució dels *Quinque libri* (1936-1939). 24: Carta del rector (1791). 25: Acta original de l'advocació del Crist de la Salut (1791). 26: Còpia de l'acta de l'advocació del Crist de la Salut (1791). 27: Cooperatives Agrícoles (1970-1971). 28: Decret de l'Arquebisbat d'elevació de l'església de Llosa a església d'ajuda d'Alcanalí (1902). 29: Solemnitat religiosa (original) al final de la guerra Civil (1939). 30: Solemnitat religiosa (còpia) al final de la guerra Civil (1939). 31: Còpia del breu de Lleó XIII sobre el privilegi de la Porciúncula (1900). 32: Autenticació original del *Lignum Crucis* (1774). 33: *Frutos* de la parròquia (rendes de 1683). 34: Comptes de la parròquia (1959). 35: Còpia de sol·licitud d'admissió en l'orde franciscà (1784). 36: Plànol d'una ermita.

⁵ Conté: 1: Plànol del temple de 1968 (conté més de 25 fotocòpies). 2: Plànol general d'alineacions. 3: Estampes, goigs, i gravats (s. XX). 4: Mapa de la Vall de Pop. 5: Mapa del terme municipal d'Alcanalí. 6: Escut d'Alcanalí i la seua descripció, interpretació i història. 7: Principals activitats anuals de culte de ca. 1970-1986 (també de Parcent).

⁶ Conté: 1: Nota sobre enterraments (1980). 2: Nota sobre matrimonis (ca. 1980). 3: Nota sobre pastoral (1928).

⁷ Conté: 1: Presa de possessió del rector (1913). 2: Cessament de rector (1954).

⁸ Incomplet. Es troba a la Casa parroquial d'Alcanalí.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Pastoral de baptisme	ca. 1970	3.1.1
Pastoral de primera comunió	ca. 1970	3.1.2
Pastoral de joves	ca. 1970	3.1.3
PASTORAL D'ADULTS		3.2
Prematrimonial	1980	3.2.1
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Sagrat Cor⁹	1957-1985	3.3.1
Tercer orde franciscà		3.3.2
V.O.T. de penitència	1942-1981	3.3.2/1
Tercer orde franciscà ¹⁰	1983-1985	3.3.2/2
Filles de Maria¹¹		3.3.3
Filles de Maria	1927-1940	3.3.3/1
"	1933-1978	3.3.3/2
"	1959-1970	3.3.3/3
"	ca. 1950	3.3.3/4
Obreria del Santíssim Crist de la Salut	1945-1980	3.3.4
Santíssim rosari¹²		3.3.5
Apostolat de l'oració¹³	1959-1964	3.3.6
Doctrina cristiana¹⁴	1959-1964	3.3.7
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.4
Goigs¹⁵		3.4.1
Setmana Santa	ca. 1977	3.4.2
Varis¹⁶	ca. 1977	3.4.n
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.5
Sermonaris		3.5.1

⁹ Conté: "Tercer orde franciscà" (3.3.2). Sense documentació entre 1959 i 1982.

¹⁰ Cfr. "Sagrat Cor" (3.3.1).

¹¹ Cfr. també "Apostolat de l'oració" (3.3.6).

¹² Es un llibre que només té el títol a la coberta.

¹³ Conté comptes de les "Filles de Maria" (3.3.3).

¹⁴ Comptes en comptabilitat general de "Culte i fàbrica" (5.4.1).

¹⁵ Es troben diversos "Goigs" al Museu d'Art Sacre.

¹⁶ Conté fórmula de benedicció de rams en la festa de Sant Pere Màrtir.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Sermonari ¹⁷	ca. 1800	3.5.1/1
" ¹⁸	1830	3.5.1/2
"	ss. XVIII-XIX	3.5.1/3
"	ss. XVIII-XIX	3.5.1/4
Novenes		3.5.2
Sant Joan Baptista (imprès)	1949	3.5.2/1
CINE PARROQUIAL		3.6
Contractes pel·lícules	1965-1971	3.6.1
Llibre de comptes	1975-1981	3.6.2
Informe d'exhibicions	1974-1981	3.6.3
Varis	1974-1981	3.6.n
FESTES		3.7
Llibres de festes	1978-	3.7.1
Cinquantenari Mare de Déu del Calvari	2004	3.7.2
Varis	ca. 1979	3.7.n
ERMITES		3.8
Sant Joan de la Mosquera	1949-1974	3.8.1
CULTE PARROQUIAL		4
DISTRIBUÏDOR	1952-1974	4.1
RACIONAL	1936-1953	4.2
DIETARIS I LLIBRES DE MISSES		4.3
Llibres de misses	1952-	4.3.1
Dietari	2001	4.3.2
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		5
PROPIETATS		5.1
INVENTARIS		5.2

¹⁷ Es troba al Museu d'Art Sacre.

¹⁸ Es troba al Museu d'Art Sacre. Conté el sermó de la nova església parroquial de Xaló.

Tipologia documental	Dates	Signatura
De l'arxiu¹⁹	2004	5.2.1
General	1942-1950	5.2.2
"	1964	5.2.3
OBRES		5.3
Instal·lació elèctrica	1974	5.3.1
Restauració imatge	s. XX (?)	5.3.2
Temple	1980	5.3.3
COMPTABILITAT		5.4
Culte i Fàbrica		5.4.1
Comptes de culte i fàbrica	1933-1951	5.4.1/1
"	1952-1960	5.4.1/2
" ²⁰	1952-1976	5.4.1/3
Llibre de comptes	1995-2001	5.4.1/4
Llibre de comptabilitat	2001-	5.4.1/5
Administració <i>Culto y clero</i>	1932-1935	5.4.2
Comptes de la catequesi	1956-1970	5.4.3
Rebuts, albarans i factures		5.4.4
Rebuts, albarans i factures	ca. 1980	5.4.4/1
"	1995-2001	5.4.4/2
ADMINISTRACIÓ DEL CEMENTIRI		5.5
Diari	1961-1982	5.5.1
Obres	2002-2003	5.5.2
Comptes²¹	1961-1984	5.5.3
ORDENACIÓ CRONOLÒGICA²²		6
Ordenació cronològica	2002	6.1
"	2003	6.2
"	2004	6.3

¹⁹ El present. També informatitzat.

²⁰ Repeteix el llibre anterior, 1952-1960, i després continua.

²¹ Sense documentació entre 1969 i 1978.

²² El rector actual, Emili García, ha preferit observar una ordenació cronològica a la documentació de l'arxiu. En un arxivador va col·locant tota la documentació corresponent a l'any.

Tipologia documental	Dates	Signatura
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		7
ESBOSSOS²³	ca. 1830	7.1
FOTOGRAFIES		7.2
DOCUMENTACIÓ ALIENA A LA PARRÒQUIA		
ARXIU DE VALERIÀ FERRER²⁴	ca. 1880	8.1
PADRÓ MUNICIPAL	1960	8.2
BIBLIOTECA²⁵		
		9

²³ Conté esbossos per a brodats d'Alexandre Gimeno de 1830 (al Museu d'Art Sacre).

²⁴ Documentació, escolar fonamentalment, del col·legi de Pedreguer.

²⁵ Al Museu d'Art Sacre es troben ca. 50 llibres, breviaris, missals, etc., dels segles XVII-XIX. A la casa parroquial hi ha altres llibres de menor valor.

」

⊕

」

BENISSA

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE SANT PERE APÒSTOL I LA PURÍSSIMA XIQUETA

Si observem el plànol del casc antic de Benissa tindrem la resposta dels seus orígens com a poble: un conjunt de carrers estrets i tortuosos que encerclen el que queda de la vella església de Sant Pere. Efectivament, el temple és el nucli que dona sentit a la resta. Benissa, juntament amb Benimarraig, Benimallunt i altres alqueries són les que es trobarien els soldats de Jaume I quan aplegaren a aquestes terres al voltant del 1248. El 22 de juny d'eix any era citada al *Llibre del Repartiment* com a pertanyent a la jurisdicció del terme del Castell de Calp i atorgant-se la propietat de les seues terres a Arnau Cortés, Pere Arnal, Pere Gruny i altres companys d'aventura. Dins de l'administració de l'antic règim senyorial pertanyé a les famílies de Roger de Lòria, al comte de Dénia, a Joan de Navarra, als Rebolledo i, finalment, a la casa del Marqués de Ariza (1611) fins l'extinció dels senyorius a les Corts de Cadis (1812). Sota el domini d'aquests darrers la vila coneix millores en totes les seues estructures, en especial les muralles, i és quan el recinte fortificat es bastí al voltant de l'església de Sant Pere que actuava com a castell central, essent les parts de darrere de les cases les que feien de mur i cercle. Del temps dels Ariza son també l'església del convent de franciscans (1612) i l'ermita de Santa Anna (1614).

Consta la presència de capellans al front de l'església en temps molt antics. Sabem que Guillem de Bellvís era rector en 1404 i que la parròquia fruïa, des de 1447, del benefici de la Mare de Déu dels Àngels de l'extingida parròquia d'Ifac, passant aquí el prevere que estava al front d'aquella església enderrocada. Les rendes de la parròquia permeteren tenir abans del 1500 un rector, vicari i beneficiats. Des de 1543 tenim ja una relació ininterrompuda de rectors i vicaris fins al moment present. Al 1580, al temps de la visita pastoral de l'arquebisbe Ribera, la renda de la rectoria era de 600 lliures, destinant-se part a la dotació per a sufragar els serveis religiosos a Calp, atesa pel rector de Benissa. Les dificultats inherents a l'expulsió dels moriscos del 1609, possiblement foren menors que en altres poblacions de la comarca, entre altres coses per eixa bona situació econòmica de la parròquia, suposem que causa i efecte d'una comunitat cristiana més consolidada.

El vell temple de Sant Pere començà a tenir problemes de conservació a meitat del segle XIX. Edificat sobre un terreny poc estable i amb materials poc sòlids provocà constants intervencions de manteniment que no aconseguien un resultat satisfactori. En 1902 s'enllestiren les obres del nou edifici que quedà inaugurat en 1929 després d'un autèntic moviment popular, que recolzà els diferents rectors que feren possible la continuïtat de l'empresa. Recentment (2002) ha estat rejuventit i pintat amb uns resultats excel·lents.

Sabem de l'existència d'un patrimoni arxivístic molt complet i interessant. En 1783, el prevere arxiver, Pasqual Morell, procedirà a l'organització del seu fons. Efectuat l'inventari, ens mostra un cos documental on, a banda dels llibres sacramentals, apareixen sèries notariales de deixes, fundacions i capellanies en volum tan extraordinari, que s'havia de guardar en un armari amb diversos encaixonats. Els registres més antics es remuntaven a 1380 i feien referència a una fundació efectuada pel rector Llorenç Texo.

De tot aquell riquíssim patrimoni tan sols ens han aplegat a la posterioritat els llibres sacramentals, que comencen en 1543 i que continuen sense interrupció fins a l'actualitat, excepció feta del període de 1631 a 1656, en què falten les defuncions. La resta, llevades algunes sèries que a continuació citem, desaparegué.

Els llibres de sacraments es lliuraren d'una segura destrucció en 1936 gràcies als bons oficis del jutge de pau que els recollí de l'arxiu i els diposità al jutjat. Gràcies a eixa gestió, podem gaudir al dia d'avui de la possessió d'unes sèries que ens han servit d'ajuda a l'hora de reconstruir la història de la parròquia. Les notes marginals, anotacions extraordinàries i altres notícies que els diferents encarregats han anat allí efectuant, ens permeten endevinar el que seria d'important aquesta parròquia. D'aquesta forma aspectes com morts violentes, epidèmies, bateig de campanes, construcció de cementiris, autoritats, successos extraordinaris i altres esdeveniments van apareixent en un buidat dels seus registres.

Falten també els llibres de visites pastorals anteriors a 1758, que, segons l'inventari de mossèn Pasqual Morell, formarien una molt bona col·lecció, que començava en el segle XVI.

Menció apart mereix l'abundant documentació relativa a l'acció pastoral. Aquesta secció, iniciada en alguna de les seues sèries en 1874, ocupa bona part de les prestatgeries de l'arxiu.

També volem esmentar la col·lecció de fundacions i testaments (destaquen les de Lluïsa Abargues, Maria Anna Torres o Carmela Feliu), on es guarden documents administratius i altres papers d'importància, amb tota la seua vigència en l'actualitat.

Desgraciadament han desaparegut també molts dels llibres dels comptes del racional. La sèrie continuada comença en 1872 i acaba en 1930. La col·lecció degué tenir la seua importància perquè en 1943, i sobre les runes de l'antic temple, es va trobar un exemplar de 1634, que confirma l'existència d'altres llibres racionals.

Un aspecte molt important a tenir en compte és l'administració econòmica de la parròquia. En aquesta sèrie es conserven encara llibres des de 1700. La parròquia es va convertir en un autèntic poder econòmic, que permeté, en 1753, atorgar un préstec als jurats de Benissa (“...per a darles de cabdal a les tendes que estan mes ben abastides, y els pobres mes aliats”). Així mateix, col·locava els excedents dels beneficis en l'adquisició de terres, que foren objecte de liquidació en temps de Mendizábal. D'aquesta forma es pot saber de l'existència de diferents finques propietat del clergat parroquial pel seguiment de les reclamacions que constantment faran els síndics autoritzats davant dels estaments judicials corresponents. En el llibre d'“Amillament” de l'Ajuntament de Benissa, corresponent a 1898, es freqüent trobar gran quantitat de finques que donen com a fita “las tierras del reverendo clero”.

En l'actualitat l'arxiu es guarda en un lloc idoni després de passar per diferents estances. La cambra destinada està ben protegida de les indiscrecions dels curiosos i compta amb les indispensable mesures de conservació i seguretat.

L'arxiu es completarà amb la pròxima inauguració d'una rica biblioteca de nova creació sota el títol “Fundació Joan Josep Cardona”, que complementarà la ja existent.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Aniversaris	4.5
Registres sacramentals	1.1	Fundacions	4.6
Documentació sacramental complementària	1.2	Testaments	4.7
GOVERN	2	<i>Tabla de cargas y cuentas</i>	4.8
Memòria de la parròquia	2.1	<i>Mandes pies</i>	4.9
Visites pastorals	2.2	Llegats	4.10
Arxiprestat	2.3	Varis	4.n
Organismes parroquials	2.4	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Personal	2.5	Propietats	5.1
Correspondència	2.6	Censals i rendes	5.2
Autoritats eclesiàstiques	2.7	Inventaris	5.3
Autoritats civils	2.8	Obres	5.4
B.O.A.V.	2.9	Comptabilitat	5.5
ACCIÓ PASTORAL	3	<i>Foica y Caja de inversión</i>	5.6
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	<i>Fondo común diocesano, Impuesto sobre sociedades, Cuentas de balance y de gestión, Cuenta de resultados</i>	5.7
Pastoral d'adults	3.2	DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	6
Institucions i confraries	3.3	Fotografies	6.1
Ermites	3.4	Esbossos	6.2
Litúrgia i música sacra	3.5	Plànols	6.3
Ensenyament i educació religiosa	3.6	Pòsters	6.4
Publicacions	3.7	Litografies	6.5
Llibres de festes	3.8	Segells	6.6
CULTE PARROQUIAL	4	Planxes de gravats	6.7
Racional	4.1	LLIBRES I SEPARATES	7
Col·lector racional	4.2	DOCUMENTACIÓ ALIENA A LA PARRÒQUIA	8
Distribuïdor	4.3	BIBLIOTECA	9
Dietaris i llibres de misses	4.4		

INVENTARI

Tipologia documental	Fulls	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL			1
REGISTRES SAGRAMENTALS			1.1
<i>Quinque libri</i>			1.1.1
<i>Quinque libri</i>		1543-1593	1.1.1/1
Bateigs	1-66	1543-1593	
Matrimonis	67-93	1582-1593	
<i>Quinque libri</i>		1593-1623	1.1.1/2
Bateigs	1-94	1593-1623	
Confirmacions ²⁶	95-99	1587-1606	
Matrimonis ²⁷	107-132	1593-1622	
<i>Quinque libri</i>		1613-1676	1.1.1/3
Bateigs	1-148, 182-224	1623-1675	
Confirmacions ²⁸	151-182	1613-1643	
Matrimonis	225-297	1623-1675	
Defuncions	298-318	1623-1676	
<i>Quinque libri</i>		1676-1747	1.1.1/4
Matrimonis	1-177	1676-1747	
Defuncions	178-268	1676-1747	
Descomunions	269	1680	
Confirmacions	270-299	1676-1732	

²⁶ Després del registre de censals, quitaments, etc., del què parlem a la nota següent, continuen 4 ff. de confirmacions sense any determinat, 7 ff. més de 1587, 4 ff. de 1591, 7 ff. de 1597, 3 ff. de ca. 1603, 1 f. de 1606.

²⁷ Als ff. 133 i ss. (amb numeració pròpia pp. 3-67) hi ha un registre de censals, quitaments, etc. de ca. 1605. Després continuen altres fulls de confirmacions (les esmentades a la nota anterior), i acaba el llibre en dos folis de rebuts.

²⁸ Els ff. 319-320 pareixen confirmacions.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Bateigs		1.1.2
Bateigs	1676-1747	1.1.2/1
" ²⁹	1747-1769	1.1.2/2
" ³⁰	1769-1788	1.1.2/3
"	1788-1801	1.1.2/4
" ³¹	1802-1809	1.1.2/5
" ³²	1819-1830	1.1.2/6
"	1831-1843	1.1.2/7
"	1844-1848	1.1.2/8
"	1849-1852	1.1.2/9
"	1853-1863	1.1.2/10
"	1864-1866	1.1.2/11
"	1867-1870	1.1.2/12
"	1871-1877	1.1.2/13
"	1878-1884	1.1.2/14
"	1885-1891	1.1.2/15
"	1892-1896	1.1.2/16
"	1896-1903	1.1.2/17
"	1903-1908	1.1.2/18
"	1908-1914	1.1.2/19
"	1915-1931	1.1.2/20
"	1919-1923	1.1.2/21
"	1924-1926	1.1.2/22
" ³³	1931-1939	1.1.2/23
"	1939-1949	1.1.2/24
"	1949-1952	1.1.2/25
"	1952-1966	1.1.2/23bis

²⁹ Confirmacions de 1761 al final del llibre (numeració pròpia, ff. 1-16).

³⁰ Confirmacions de 1772 al final del llibre (numeració pròpia, ff. 1-11).

³¹ Confirmacions de 1803 al final del llibre (ff. 147-172).

³² Confirmacions de 1828 al final del llibre (numeració pròpia, ff. 1-12).

³³ Sense documentació per als anys 1937 i 1938.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Bateigs	1966-1978	1.1.2/24bis
"	1978-1994	1.1.2/25bis
"	1994-	1.1.2/26
Comunions		1.1.3
Comunions ³⁴	1977-	1.1.3/1
Confirmacions³⁵		1.1.4
Confirmacions	1833-1863	1.1.4/1
"	1895-1904	1.1.4/2
"	1911-	1.1.4/3
Matrimonis		1.1.5
Matrimonis	1747-1775	1.1.5/1
"	1776-1798	1.1.5/2
"	1799-1838	1.1.5/3
"	1838-1852	1.1.5/4
"	1853-1863	1.1.5/5
"	1864-1874	1.1.5/6
"	1874-1891	1.1.5/7
"	1891-1912	1.1.5/8
"	1919-1927	1.1.5/9
"	1939-1951	1.1.5/10
"	1951-1952	1.1.5/11
"	1952-1964	1.1.5/12
"	1964-1979	1.1.5/13
"	1979-	1.1.5/11bis
Defuncions		1.1.6
Defuncions	1747-1772	1.1.6/1
"	1772-1798	1.1.6/2
"	1799-1832	1.1.6/3
"	1833-1847	1.1.6/4
"	1848-1852	1.1.6/5

³⁴ Conté també catequesi de primera comunió.

³⁵ Per als anys 1761, 1772, 1803, 1828, cfr. respectivament 1.1.2/2, 1.1.2/3, 1.1.2/5, 1.1.2/6.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Defuncions	1853-1863	1.1.6/6
"	1864-1870	1.1.6/7
"	1871-1882	1.1.6/8
"	1883-1891	1.1.6/9
"	1892-1910	1.1.6/10
" ³⁶	1911-1940	1.1.6/11
" ³⁷	1919-1926	1.1.6/12
"	1941-1952	1.1.6/13
"	1952-1968	1.1.6/14
"	1968-1984	1.1.6/15
"	1984-	1.1.6/11bis
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
Índexs dels llibres sacramentals		1.2.1
Índex de bateigs		1.2.1.1
Índex de bateigs	1748-1800	1.2.1.1/1
"	1801-1906 (a-g)	1.2.1.1/2
"	1801-1906 (i-z)	1.2.1.1/3
"	1907-1954	1.2.1.1/4
Índex de comunions		1.2.1.2
Índex de confirmacions		1.2.1.3
Índex de matrimonis ³⁸	1800-1952	1.2.1.4
Índex de defuncions		1.2.1.5
Índex de defuncions	1800-1907	1.2.1.5/1
"	1908-1952	1.2.1.5/2
De bateigs		1.2.2
Sol·licituds		1.2.2.1
Sol·licituds	1971-1975	1.2.2.1/1
"	1976-1983	1.2.2.1/2
"	1984-1997	1.2.2.1/3

³⁶ Per a 1919-1926 cfr. 1.1.6/12.

³⁷ Per a 1927-1940 cfr. 1.1.6/11.

³⁸ Sense documentació de 1927 a 1938.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Sol·licituds	1998-2003	1.2.2.1/4
Varis ³⁹	1911-2004	1.2.2.n
De comunions		1.2.3
Notificacions de bateig ⁴⁰	1972-1982	1.2.3.1
Sol·licituds	1971-1981	1.2.3.2
Llistes		1.2.3.3
Llistes	1956	1.2.3.3/1
"	1958	1.2.3.3/2
Recordatoris primera comunió	1940-1996	1.2.3.4
De confirmacions		1.2.4
Notificacions de bateig ⁴¹	1970-1982	1.2.4.1
Cèdules de confirmació		1.2.4.2
Cèdules de confirmació	ca. 1950-1988	1.2.4.2/1
"	1997-2004	1.2.4.2/2
Llistes	1986-1994	1.2.4.3
De matrimonis⁴²		1.2.5
Expedients matrimonials		1.2.5.1
Expedients matrimonials	1899; 1912; 1923; 1934-1941	1.2.5.1/1
"	1942-1943	1.2.5.1/2
"	1944-1945	1.2.5.1/3
"	1946-1947	1.2.5.1/4
"	1948-1949	1.2.5.1/5
"	1950-1951	1.2.5.1/6
"	1952-1953	1.2.5.1/7
"	1954-1955	1.2.5.1/8

³⁹ 1.2.2.n/1a és un minutari de bateig de 1911-1912; 1.2.2.n/1b són certificats diversos de bateig i matrimonis de 1920-1955; 1.2.2.n/1c és sol·licitud de certificat de bateig de 1977; 1.2.2.n/1d és expedient de reconeixement de paternitat de Desiré Moragues Escrivà de 1989; 1.2.2.n/1e són partides de bateig i certificats de naixement extraparroquials de ca. 1988-2004; 1.2.2.n/1f són varis de bateig de 1984.

⁴⁰ Cfr. també 1.2.4.1.

⁴¹ Cfr. també 1.2.3.1.

⁴² Cfr. 1.2.2.n/1b en nota 39.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Expedients matrimoniales	1956-1957	1.2.5.1/9
"	1958-1959	1.2.5.1/10
"	1960-1961	1.2.5.1/11
"	1962-1963	1.2.5.1/12
"	1964-1965	1.2.5.1/13
"	1966-1967	1.2.5.1/14
"	1968-1969	1.2.5.1/15
"	1970-1972	1.2.5.1/16
"	1973-1976	1.2.5.1/17
"	1977-1980	1.2.5.1/18
"	1981-1984	1.2.5.1/19
"	1985-1987	1.2.5.1/20
"	1988-1991	1.2.5.1/21
"	1992-1995	1.2.5.1/22
"	1996-1997	1.2.5.1/23
"	1998-1999	1.2.5.1/24
"	2000-2001	1.2.5.1/25
"	2003-	1.2.5.1/26
Amonestacions	ss. XIX-XX	1.2.5.2
Consentiments paternes	1920-1930	1.2.5.3
Notes marginals		1.2.5.4
Notes marginals	1913-1939	1.2.5.4/1
"	1962-1982	1.2.5.4/2
Minutari de registre	1903	1.2.5.5
Declaració jurada	1955	1.2.5.6
Certificacions eclesiàstiques de matrimoni	1981-1992	1.2.5.7
De defuncions	1992	1.2.6
Minutari ⁴³	1893-1993	1.2.6.1
Expedients de defuncions		1.2.6.2
Expedients de defuncions	1992-2000	1.2.6.2/1

⁴³ Conté els anys 1893, 1929, 1930, 1983-1985, 1988-1993.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Expedients de defuncions	2001-2003	1.2.6.2/2
Matrícula parroquial		1.2.7
Matrícula parroquial	1928	1.2.7/1
<i>Status animarum</i>	1939-1961	1.2.7/2
Cens parroquial	1957	1.2.7/3
Llistat de carrers	ca. 1960	1.2.7/4
Resguard de duplicats	1985-1989	1.2.8
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		2.1
Llibre d'efemèrides	2002-	2.1.1
Llibre d'or	2004-	2.1.2
Crònica i pressa de possessió	1879-2002	2.1.3
Necrologies	1991-	2.1.4
Consueta	1991	2.1.5
Cinquantenari de la Coronació de la Puríssima Xiqueta	2004	2.1.6
Memoràndum	1944	2.1.7
Trasllat a cripta⁴⁴	2002	2.1.8
Agendes curs	1999-	2.1.9
Acta de transmissió del nou rector	1995	2.1.10
Varis⁴⁵	1909-	2.1.n
VISITES PASTORALS		2.2
Visites pastorals	1758-62	2.2/1
"	1863	2.2/2
"	1894	2.2/3
"	1950-90	2.2/4
ARXIPRESTAT		2.3
Reunions d'arxiprestat		2.3.1

⁴⁴ Documentació del trasllat de preveres del cementiri del Pla de Bonet a la cripta del temple.

⁴⁵ Conté: Denúncia de mossèn Ribes, racional, contra Vicent Ivars (de 1909), aclariments de mossèn Ribes del racional i col·lecta (1910), document del clergat de Benissa demanant indemnització després de la desamortització de 1867 (1916), document sobre el segell parroquial (2000).

Tipologia documental	Dates	Signatura
Reunions d'arxiprestat	1957-1995	2.3.1/1
" ⁴⁶	1995-2004	2.3.1/2a
" ⁴⁷	1995-2004	2.3.1/2b
" ⁴⁸	1995-2004	2.3.1/2c
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
Consell pastoral⁴⁹	1965-1987	2.4.1
Assemblea parroquial		2.4.2
Assemblea parroquial I	1988	2.4.2/1
Assemblea parroquial II	1988	2.4.2/2
Assemblea parroquial III	1989	2.4.2/3
Junta de festes patronals⁵⁰	1962-2004	2.4.3
PERSONAL⁵¹	1894-	2.5
CORRESPONDÈNCIA		2.6
Correspondència general		2.6.1
Correspondència general	1906-1965	2.6.1/1
"	1966-1970	2.6.1/2
"	1971-1975	2.6.1/3
"	1976-1980	2.6.1/4
"	1980-1983	2.6.1/5
"	1984-1995	2.6.1/6
"	1996-2004	2.6.1/7
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7

⁴⁶ Tot tipus de documentació amb relació amb l'arxiprestat i la diòcesi.

⁴⁷ Tot tipus de documentació amb relació amb l'arxiprestat i la diòcesi.

⁴⁸ Tot tipus de documentació amb relació amb l'arxiprestat i la diòcesi.

⁴⁹ Conté: documentació de la Junta de restauració i terminació del temple parroquial (1965 i 1977), de la Junta per assumptes econòmics (1975), d'organismes parroquials varis i associacions (1982) i Estatuts provisionals del Consell (1987).

⁵⁰ Conté: Comptes de la Comissió de festes (1962-1963), Festival de melodías (1962-1963), miracles de sant Vicent (1963), retall de diari (1963), clavaris (1985), etc.

⁵¹ Partida de bateig de Jacint Ribes, feta per Jacint Ribes (1892), pressa de possessió del rector Vicent Zorita i del beneficiat Francesc Cabrera (1894-1895), documentació d'Antoni Pastor Garrido (ca. 1945), informació de Melchor de Benissa (1972), necrològica de Salvador Fuster (1986), nomenaments de Joan Josep Cardona com arxiver (1990), de Guillem Gilabert com a rector (1985), de Domènec Sabater Salelles com a rector i pressa de possessió (1995), com a membre del Patronat F. Abargues i de l'Asil de Nostra Senyora dels Dolors (1996) i com arxiprest (2003), missa d'exèquies de Joan Cabrera Sendra (ca. 2001).

Tipologia documental	Dates	Signatura
AUTORITATS CIVILS		2.8
Convenis amb l'Ajuntament	2001-2003	2.8.1
B.O.A.V.	1862-	2.9
ACCIÓ PASTORAL		
		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
Catequesi de primera comunió⁵²		3.1.1
Catecisme		3.1.1.1
Catecisme	ca. 1960-1975	3.1.1.1/1
"	1971-1972	3.1.1.1/2
"	1973-1974	3.1.1.1/3
"	1975-1976	3.1.1.1/4
"	1976-1977	3.1.1.1/5
"	1980-1982	3.1.1.1/6
"	1973-1982	3.1.1.1/7
"	1983-1995	3.1.1.1/8
"	1996-2000	3.1.1.1/9
Documents	ca. 1995	3.1.1.2
Catequesi de confirmació		3.1.2
Catequesi		3.1.2.1
Catequesi	s. XX	3.1.2.1/1
"	ca. 1982-2000	3.1.2.1/2
"	ca. 1996-2004	3.1.2.1/3
Documents		3.1.2.2
Catequesi escolar i parroquial		3.1.3
Catequesi		3.1.3.1
Catequesi	1971-1972	3.1.3.1/1
"	1972-1973	3.1.3.1/2
"	1974-1975	3.1.3.1/3
"	1976-1982	3.1.3.1/4
"	1980-1981	3.1.3.1/5

⁵² Cfr. també 1.1.3/1 i 3.1.3.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Registre general	1976-1981	3.1.3.2
Comptes	1962-1969	3.1.3.3
Varis ⁵³	1972-	3.1.3.n
Júniors, GJC, JEC, joves⁵⁴		3.1.4
Campaments		3.1.4.1
Varis	ca. 1990	3.1.4.1/1
Alcoi	1986	3.1.4.1/2
Ordesa	1987	3.1.4.1/3
Sant Joan de les Abadesses	1993	3.1.4.1/4
Xelva	1994	3.1.4.1/5
Les Fonts de Mariola	1996	3.1.4.1/6
GJC, <i>Memòria</i>	1991	3.1.4.2
Cavalcada dels Reis Mags	1994-	3.1.4.3
Varis ⁵⁵	ca. 1996-2002	3.1.4.n
<i>Cruzada de la Bondad</i>	ca. 1965	3.1.5
Formació professional	ca. 1975	3.1.6
PASTORAL D'ADULTS		3.2
Catequesi pre i matrimonial		3.2.1
Curssets prematrimonials	s. XX	3.2.1/1
Grups matrimonials	s. XX	3.2.1/2
<i>Cursillos de cristiandad</i>	s. XX	3.2.2
Pastoral de turisme	ca. 1960-1996	3.2.3
Pastoral sanitària	1968-1981	3.2.4
Pastoral sanitària	1968-1981	3.2.4/1
Malalts	1972	3.2.4/2
<i>Manos Unidas</i>	s. XX	3.2.5

⁵³ Conté: Curssets per a catequistes, reunions, llistes, butlletins, avaluacions, reunions de pares, festa commemorativa fi de curs (1968), carta de l'arquebisbe a catequistes (1989), programació curs (1989-1990, 1993-1995), calendari per l'elaboració del pla pastoral (1997-2000), etc.

⁵⁴ GJC: Grup de Joves Cristians; JEC: Joventut Estudiant Catòlica.

⁵⁵ Conté: Imposició de mitgets (*panyoletes*) als júniors, propaganda de campaments, focs de campament, certificacions varies, reunions, cançoners, convivències, reanimació de la fe en campaments, orientacions per al centre juvenil parroquial, jocs, vetllades, 10 aniversari Júnior (ca. 1995), setmana per la pau (ca. 1995), Camí de Santiago, etc.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Varis ⁵⁶		3.2.n
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
<i>Hogar Parroquial</i>		3.3.1
Reglament	ca. 1965	3.3.1/1
Estatuts	1973	3.3.1/2
Comptes	1962-1967	3.3.1/3
Fitxes del Campionat comarcal de futbol	1966	3.3.1/4
Varis		3.3.1/n
Acció Catòlica		3.3.2
Homes. Llibre d'actes	1926-1964	3.3.2/1
Homes. Registre de socis	1940-1950	3.3.2/2
Relació llibres de la biblioteca	1941	3.3.2/3
Comptabilitat	ca.1947-1952	3.3.2/4
Correspondència	1946-1951	3.3.2/5
Dones. Llibre d'actes	1957-1964	3.3.2/6
Directori	ca. 1960	3.3.2/7
Varis	ca. 1960	3.3.2/n
Càritas		3.3.3
Fons de benefici social	1972-77	3.3.3/1
Beneficència i certificat de manteniment	1933-35	3.3.3/2
Relació de famílies	1972-1981	3.3.3/3
Varis	1969-1973	3.3.3/n
Varis	1998-2003	3.3.3/nn
Adoració nocturna		3.3.4
Llibre d'actes	1894-2001	3.3.4/1
Varis ⁵⁷	1894-1994	3.3.4/n
Confraries		3.3.5

⁵⁶ Conté: Informació d'excursió a Itàlia (ca. 1985), benediccions apostòliques (1988), setmana 3er món, programació litúrgica de setmana de la família (1994), línies fonamentals de l'acció pastoral, ritual de ministres extraordinaris de la comunió, programa pastoral diocesà (1989-1990), convivència (1981), informació d'un cursset bíblic (1974), exercicis espirituals per a joves de Francesc Serra (1963), jornades sacerdotals (19687-1968), documentació sobre l'emissora de ràdio (ca. 1960), etc.

⁵⁷ Conté: Informació del 75 aniversari (1969), centenari de l'Adoració, memòria, foto d'Antoni Calvo (fundador de l'Adoració), etc.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Filles de Maria		3.3.5.1
Llibre de comptes	1896-1976	3.3.5.1/1
"	1964	3.3.5.1/2
Sagrat Cor i Apostolat de l'oració		3.3.5.2
Llibre d'actes	1886-1913	3.3.5.2/1
Llibre de comptes	1892-1947	3.3.5.2/2
Registre de socis	1940-1942	3.3.5.2/3
"	1940	3.3.5.2/4
Gran associació de Fills de La Puríssima Xiqueta		3.3.5.3
Erecció canònica	1945	3.3.5.3/1
Llibre de dipositària	1932-1983	3.3.5.3/2
Fitxes	ca. 1950	3.3.5.3/3
Sant Vicent de Paül		3.3.5.4
Llibre d'actes	1924-82	3.3.5.4/1
Comptes	1874-79	3.3.5.4/2
"	1933-47	3.3.5.4/3
Memòries	ca. 1970	3.3.5.4/4
Varis ⁵⁸	ca. 1929	3.3.5.4/n
Mare de Déu del Rosari		3.3.5.5
Comptes	1899-1930	3.3.5.5/1
Santíssim <i>Ecce Homo</i>	2004	3.3.5.6
Verge del Carme	1942-1985	3.3.5.7
Varis ⁵⁹	ca. 1950-1983	3.3.5.n
ERMITES⁶⁰		3.4
Sant Jaume (Benimarco)⁶¹		3.4.1
Sant Josep (Fustera)		3.4.2
Obres capella	ca. 1974	3.4.2/1

⁵⁸ Escripura i documents d'arrendament.

⁵⁹ Conte: llistat de ca. 1950 sobre les associacions de la parròquia, dades bancàries (1982-1983), etc.

⁶⁰ Cfr. els convenis amb l'Ajuntament en 2.8.1.

⁶¹ Cfr. també Pedramala (3.4.3).

Tipologia documental	Dates	Signatura
Varis ⁶²	ca. 1974-1981	3.4.2/n
" ⁶³	1996-2000	3.4.2/mn
Sant Vicent (Pedramala)⁶⁴		3.4.3
Varis ⁶⁵	1971-1973	3.4.3/n
"	1998-2001	3.4.3/mn
Santa Anna		3.4.4
Administració	1961-1988	3.4.4/1
Varis ⁶⁶	1981-1999	3.4.4/n
Santa Bàrbara (Pinos)⁶⁷		3.4.5
Acta de desllinde de terrenys ⁶⁸	1902	3.4.5/1
Santa Teresita del Niño Jesús (Benimarraig)		3.4.6
Varis ⁶⁹	1949	3.4.6/n
Sants Abdó i Senén (Lleus)⁷⁰		3.4.7
General		3.4.8
Inventari general	1979	3.4.8/1
Varis ⁷¹	1971	3.4.8/n
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.5
Litúrgia		3.5.1
Puríssima Xiqueta		3.5.1.1
Puríssima Xiqueta	1988	3.5.1.1/1
"	1997-2002	3.5.1.1/2

⁶² Conté: Col·locació de la primera pedra, nota del registre de la propietat, document de Maria Bertomeu Llopis.

⁶³ Conté: Plet amb *Orchelles S.L.* sobre límits, rebuts plet, memòria d'obres amb plànols, comptes, etc.

⁶⁴ Cfr. també documentació de Benimarco (3.4.1).

⁶⁵ Reconeiximent de terrenys, pagament de drets en registre, escriptura i altres, etc. Cfr. també nota 69.

⁶⁶ Conté: Memòria de l'arquitecte, plànol, venda de terrenys, administració, inventari, etc.

⁶⁷ Cfr. nota 69.

⁶⁸ Conté plànol.

⁶⁹ Conté: Escriptura de donació del terreny, certificats, còpia del B.O.E. sobre supressió d'escoles a Benimarraig, Lleus, Pedramala i Pinos, informe de desperfectes de 1959, etc.

⁷⁰ Sense documentació al moment d'efectuar aquest inventari.

⁷¹ Conté certificat de l'Arquebisbat sobre les ermites parroquials.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Puríssima Xiqueta ⁷²	s. XX	3.5.1.1/3
Jubileu	2000	3.5.1.2
Setmana Santa i Quaresma		3.5.1.3
Setmana Santa i Quaresma	1967-1999	3.5.1.3/1
"	1995-2004	3.5.1.3/2
Advent i Nadal	ca. 1995	3.5.1.4
Penitència	ca. 1995	3.5.1.5
Noces d'argent i d'or	s. XX	3.5.1.6
Dedicació del temple parroquial	2002	3.5.1.7
Música sacra	s. XX	3.5.2
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.6
Escola de teologia de La Marina Alta	1989-1997	3.6.1
Formació general	ca. 1963-2002	3.6.2
Homilies i conferències varies	1986	3.6.3
Varis⁷³		3.6.n
PUBLICACIONS		3.7
Full Parroquial		3.7.1
<i>Ecos Parroquiales</i>	1974-1982	3.7.1/1
Full Parroquial	1991-1995	3.7.1/2
<i>Benissa (Hogar Parroquial)</i>	1966	3.7.1/3
Varis	ca. 1995	3.7.1/n
<i>Gaudeamus</i>⁷⁴	1998-2002	3.7.2
El Garbell	1952	3.7.3
El Correu de la Llar	1988-1994	3.7.4
Causes de beatificació		3.7.5
Causes de beatificació ⁷⁵	1971-1972	3.7.5/1

⁷² Conté: Goigs, auques, estampes, fotografies, novenes, etc.

⁷³ Conté: Cor parroquial, catequesi missa, misses amb xiquets, novenes, celebracions vàries, goigs, Santa missió de 1930, etc.

⁷⁴ Conté fotografies i disquet d'ordenador.

⁷⁵ Fra Humil Soria Pons; Fra Andreu Ivars Cardona; Fra Sacaries Ivars Castells. Sobre Fra Humil Soria cfr. 6.4.1, 7.3 i 7.5.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Causes de beatificació ⁷⁶	2002	3.7.5/2
Varis⁷⁷		3.7.n
LLIBRES DE FESTES		3.8
Puríssima Xiqueta	1929-	3.8.1
Especial any de la Coronació ⁷⁸	1954	3.8.1.1
Varis	1996-2004	3.8.1.n
Moros i cristians	1980-	3.8.2
Santa Cecília	1974-	3.8.3
Especial <i>Música y Pueblo</i>	1978	3.8.3.1
Benimarraig	1996, 1998	3.8.4
Coma Roja	2003	3.8.5
Lleus⁷⁹		3.8.6
Pedramala	1996, 1998, 2000	3.8.7
Pinos	1996, 1999, 2000	3.8.8
Pouet de Berdica	1996, 2003	3.8.9
Sant Antoni Abad	1999, 2000-2003	3.8.10
Sant Antoni de Pàdua	1978-2003	3.8.11
Himne		3.8.11.1
Sant Domènec	1996	3.8.12
Sant Jaume	1987, 1996, 1998-2000, 2002, 2003	3.8.13
Santa Anna	1998	3.8.14
CULTE PARROQUIAL⁸⁰		4
RACIONAL		4.1
Racional	1634	4.1/1
"	1872-1879	4.1/2

⁷⁶ Francesc Sendra Ivars; Diego Llorca; Pere de Benissa. Sobre Francesc Sendra Ivars cfr. 7.1; sobre Diego Llorca i Francesc Sendra cfr. 7.2; sobre Diego Llorca cfr. 7.4.

⁷⁷ Conté fotocopies i elements distints preparatoris per a les activitats pastorals i publicacions parroquials.

⁷⁸ 18 còpies de la mateixa revista.

⁷⁹ Sense documentació al moment d'efectuar aquest inventari.

⁸⁰ Cfr. també la nota 114.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Racional	1872-1916	4.1/3
"	1880-1886	4.1/4
"	1886-1892	4.1/5
"	1892-1894	4.1/6
"	1895-1901	4.1/7
"	1902-1904	4.1/8
"	1905-1907	4.1/9
"	1908-1910	4.1/10
"	1911-1914	4.1/11
"	1915-1917	4.1/12
" ⁸¹	1918-1921	4.1/13
"	1922-1935	4.1/14
"	1936-1939	4.1/15
"	1939-1951	4.1/16
"	1967-1971	4.1/17
COL·LECTOR RACIONAL		4.2
Comptes del col·lector	1872-1911	4.2.1
Notes del racional	1926-1927	4.2.2
Minutari de racional		4.2.3
Minutari de racional	1872-1891	4.2.3/1
"	1875-1914	4.2.3/2
"	1897	4.2.3/3
DISTRIBUÏDOR		4.3
Distribuïdor		4.3.1
Distribuïdor ⁸²	1952-1968	4.3.1/1
"	1968-1975	4.3.1/2
Distribució d'aranzels		4.3.2
Distribució d'aranzels ⁸³	1961-1966	4.3.2/1
"	1968-1980	4.3.2/2
DIETARIS I LLIBRES DE MISSES		4.4

⁸¹ Extraviat al moment de confeccionar aquest inventari.

⁸² Conté "Arancel diocesano de las parroquias de fuera de Valencia. Año 1948".

⁸³ Conté assistència de culte a les ermites.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Llibres de misses	1952-1985	4.4.1
Dietaris ⁸⁴	1920, 1964-1999	4.4.2
ANIVERSARIS ⁸⁵		4.5
Relació de <i>missas fijas</i>	s. XX	4.5.1
Misses de binació i fundació	1977-1980	4.5.2
Intencions de novenes i varis	1961-1980	4.5.3
FUNDACIONS		4.6
Llibre de fundacions		4.6.1
Llibre de fundacions	1923-1925	4.6.1/1
"	1952-90	4.6.1/2
Comptes de fundacions	1942-1961	4.6.2
Fundació J. J. Cardona Ivars	2004	4.6.3
Fundació Pere Bañuls Castells	1995	4.6.4
Fundació Abargues (Avargues). Terciàries franciscanes de la Immaculada		4.6.5
Estatuts ⁸⁶	1961-1996	4.6.5.1
Junta de patrons ⁸⁷	1995-2002	4.6.5.2
Memòria	2003-2004	4.6.5.3
Escola La Puríssima	2004	4.6.5.4
Comptes i arrendaments	1995-2004	4.6.5.5
Varis ⁸⁸	1933-2003	4.6.5.n
Fundació Torres. Asil de Nostra Senyora dels Dolors, Sant Joaquim i Santa Anna		4.6.6

⁸⁴ Falta l'any 1968.

⁸⁵ Cfr. també la nota 114.

⁸⁶ Conté: Fundació de 1961, estatuts (ca. 1985), modificació d'estatuts de 1996.

⁸⁷ Cfr. nomenament de membre del patronat a Domènec Sabater Salelles en 2.5.

⁸⁸ Conté: Expedient de canvi de professor de 1933, expedient d'obertura del curs de 1946, expedient de reparacions d'obra de 1946, visites d'inspecció ca. 1960, breu memòria històrica de 1988, notificació de l'Ajuntament sobre patrons de 1996, activitat conjunta amb la Universitat d'Alacant de 1999, venda de parcel·les (Anna Ronda) 1999, liquidació definitiva administrador (J.C. Esteve) 1999, Júniors i alberg (1999-2000), memòria 2002-2003, conveni de col·laboració amb la parròquia de 2001 (construcció nova Casa abadia i Llar parroquial), etc. Cfr. nomenament de membre de patronat a Domènec Sabater en 2.5.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Testament ⁸⁹ i estatuts	1917; ca. 1985	4.6.6.1
Inventari	ca. 1938	4.6.6.2
Recollida de firmes	1982	4.6.6.3
Junta de patrons ⁹⁰	1996-2004	4.6.6.4
Memòria	2003	4.6.6.5
Comptes ⁹¹	1998-2004	4.6.6.6
Varis ⁹²	1979-1982	4.6.6.n
Fundació Amigos Catedral de La Marina	1998	4.6.7
TESTAMENTS		4.7
Llibre de clàusules testamentàries	1765-1905	4.7.1
Clàusules testamentàries	1890	4.7.2
Testament de Carmela Feliu Avargues⁹³	1895	4.7.3
Testament d'Inés Ivars Ortolá	1946	4.7.4
TABLA DE CARGAS Y CUENTAS		4.8
<i>Tabla de cargas y cuentas</i>	1952-1982	4.8/1
"	1963-1975	4.8/2
MANDES PIES⁹⁴	1865-1871	4.9
LLEGATS		4.10
Maria Cabrera Bertomeu	2001	4.10.1
VARIS⁹⁵	ca. 1919-1987	4.n
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		5

⁸⁹ Còpia del testament de Maria Anna Torres Orduña.

⁹⁰ Manquen els anys 1999 i 2000.

⁹¹ Conté també documentació sobre Bellita i Alfama.

⁹² Conté: Correspondència, projecte d'estatuts, sol·licituds, acta de conciliació, etc. Cfr. nomenament de membre del patronat a Domènec Sabater en 2.5.

⁹³ Conté també comptes de l'administració de la finca "Trosset de Gandia".

⁹⁴ Administrades per mossèn Jacint Ribes.

⁹⁵ Conté: Santíssim nom de Jesús, Carles Torres Orduño, Pasquala Castells Pineda, Maria Anna Torres Orduño, Maria Mas Capó, Dolors Andrés Feliu, Clara Crespo Castells, Josepa, Miracle, Dolors i Anna Andrés Torres, Rosari Mas de Rius (marquesa d'Olièrdola), Pasqual Bolta Llavador i Maria Cabrera Bertomeu, Consol Martínez Oliver, Maria Teresa Llopis Ivars.

Tipologia documental	Dates	Signatura
PROPIETATS		5.1
Escriptures⁹⁶	2001	5.1.1
Varis⁹⁷	1997-1992	5.1.n
CENSALS I RENDES		5.2
Administració del <i>Ius sepeliendi</i>		5.2.1
Administració del <i>Ius sepeliendi</i>	1700-1804	5.2.1/1
"	ca. 1819	5.2.1/2
<i>Libro de censos</i>⁹⁸	1826	5.2.2
INVENTARIS		5.3
General		5.3.1
General	ca. 1950	5.3.1/1
"	1950	5.3.1/2
"	1964-1980	5.3.1/3
" ⁹⁹	1980	5.3.1/4
De l'arxiu		5.3.2
De l'arxiu	1783	5.3.2/1
"	1895	5.3.2/2
"	1937	5.3.2/3
"	1970	5.3.2/4
"	1988	5.3.2/5
" ¹⁰⁰	2004	5.3.2/6
De danys de la Guerra (1936-1939)	1944	5.3.3
De mobles de la Llar parroquial	1966	5.3.4
De jocalies	1966-1976	5.3.5
Descripció del temple	1988	5.3.6
OBRES		5.4
Temple		5.4.1
General		5.4.1.1

⁹⁶ Escriptures de permuta dels solars, propietat de la Parròquia, amb solars de l'Ajuntament.

⁹⁷ Conté: Retaule del *Nazareno* (1997), figures del betlem de les Ames de casa (1999).

⁹⁸ Cfr. també nota 27.

⁹⁹ De *Galtier Hispania S.A.*

¹⁰⁰ El present. També informatizat.

Tipologia documental	Dates	Signatura
General ¹⁰¹	ca. 1961-1977	5.4.1.1/1
" ¹⁰²	2002-2004	5.4.1.1/2
Campanar ¹⁰³	1958-1959, 1986	5.4.1.2
Campanes ¹⁰⁴	1984-2001	5.4.1.3
Il·luminació i megafonia	1989-1990	5.4.1.4
Cimborri	1994-1995	5.4.1.5
Cancells	1986-1987	5.4.1.6
Reliquiari Puríssima Xiqueta	1976	5.4.1.7
Centenar de la primera pedra ¹⁰⁵	2002	5.4.1.8
Casa abadia i Centre parroquial¹⁰⁶		5.4.2
Casa abadia i Centre parroquial	1948-2002	5.4.2/1
" ¹⁰⁷	2001-2002	5.4.2/2
" ¹⁰⁸	2001-2002	5.4.2/3
Casa abadia i Cases parroquials¹⁰⁹	1948-1985	5.4.3
Comptes d'obres		5.4.4
De la Junta d'obres	1901-1915	5.4.4.1
De la Junta d'obres	1901-1915	5.4.4.1/1
"	1915-1923	5.4.4.1/2
" ¹¹⁰	1925	5.4.4.1/3
De la restauració del temple	1966-1982	5.4.4.2
Varis	1978-1979	5.4.4.n
COMPTABILITAT		5.5
Fàbrica		5.5.1

¹⁰¹ Conté fotografies del plànol del temple i de la primera construcció de ca. 1910.

¹⁰² Conte documentació sobre pintures murals, reparació de la sagristia i saló parroquial, etc.

¹⁰³ Conte informació sobre el parallamps (1986).

¹⁰⁴ Conté fotografies.

¹⁰⁵ Cfr. també 5.4.2 amb informació cultural, conferències, enterrament de preveres, obres realitzades al centenari (pintura del temple, contractes), cicle de concerts, revista oficial, etc.

¹⁰⁶ Conté també informació sobre el Centenar de la primera pedra (5.4.1.8).

¹⁰⁷ Conté factures de mobiliari i parament de cuina.

¹⁰⁸ Conté fotografies.

¹⁰⁹ Conté també comptes.

¹¹⁰ Als ff. 104-115 hi ha una relació de donatius d'or i plata per al nou reliquiari dels anys 1953-1954.

Tipologia documental	Dates	Signatura
<i>Libro contador</i>	1872-1925	5.5.1.1
Fàbrica		5.5.1.2
Fàbrica	1939-1955	5.5.1.2/1
"	1956-1960	5.5.1.2/2
"	1964	5.5.1.2/3
Comptes generals	1970-1974	5.5.1.3
Comptabilitat unificada		5.5.1.4
Comptabilitat unificada	1975-1980	5.5.1.4/1
"	1981-1982	5.5.1.4/2
Comptabilitat d'entitats eclesiàstiques	1982	5.5.1.5
Liquidacions ¹¹¹	1971-1981	5.5.1.6
Culte i fàbrica		5.5.2
Llibre de fàbrica i culte	1872	5.5.2.1
Comptes de culte i fàbrica		5.5.2.2
Comptes de culte i fàbrica	1930-1934	5.5.2.2/1
"	1952-1974	5.5.2.2/2
Comptes	1965-1973	5.5.2.3
<i>Debe y haber</i>	1939-1960	5.5.2.4
Rebuts, albarans i factures		5.5.3
Rebuts, albarans i factures	1949-1960	5.5.3/1
"	1961-1966	5.5.3/2
"	1967-1974	5.5.3/3
"	1975-1976	5.5.3/4
"	1977-1978	5.5.3/5
"	1979-1980	5.5.3/6
"	1981-1982	5.5.3/7
"	1982-1985	5.5.3/8
" ¹¹²	1986	5.5.3/9
"	1987	5.5.3/10
"	1988	5.5.3/11

¹¹¹ Conté també comptes d'aportacions de fidels, estipendis, 40 hores, etc.

¹¹² Sense documentació al moment de confeccionar aquest inventari.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Rebutis, albarans i factures ¹¹³	1989	5.5.3/12
"	1990-1992	5.5.3/13
"	1993-1995	5.5.3/14
"	1996-1997	5.5.3/15
"	1998	5.5.3/16
"	1999	5.5.3/17
"	2000	5.5.3/18
"	2001	5.5.3/19
"	2002	5.5.3/20
"	2003 (gener-juny)	5.5.3/21
"	2003 (juliol-desembre)	5.5.3/22
Col·lectes		5.5.4
De La Puríssima Xiqueta	1986-1990	5.5.4/1
Bancs		5.5.5
<i>Banco Español de Crédito</i>	1965-1971	5.5.5.1
Bancs varis	1982-1995	5.5.5.n
Contribucions (SUMA)	1995-2004	5.5.6
Varis		5.5.n
Varis ¹¹⁴	1927-1980	5.5.n/1-10
" ¹¹⁵	1961-1995	5.5.n/11-13
" ¹¹⁶	1961-1975	5.5.n/14
" ¹¹⁷	1983-1994	5.5.n/15

¹¹³ Sense documentació al moment de confeccionar aquest inventari.

¹¹⁴ Conté: 1 Cànon seminari i nous temples (1962-1975). 2 *Cuentas del Clero* (1927-1942). 3 Subscripció cristalls nou temple (amb un full d'ingressos de *sillas*), (1929-1939). 4 *Sillas* (conté documentació de "Culte" 4, de 1946). 5 Administració *Culto y Clero* (1932-1936). 6 Pagaments revista *Ecclesia* (1949-1980). 7 Comptes revista *Familia Cristiana* (1964-1969). 8 *Cuenta de Fondos para gastos menores* (1962-1969). 9 *Cuentas Cepillo de San Antonio* (1962-1970). 10 *Libro de suscripciones pro Culto y Clero* (1933).

¹¹⁵ Conté: 11 Documentació d'amplificadors (1961). 12 Projecte gestió pressupostària (1981). 13 Balanç, comprovació, sumes i saldos (1990-1995).

¹¹⁶ Conté: Justificants de lliurament de col·lectes, papa, seminari, emprèstit i nous temples, factures, comptes de la reparació del temple de 1966-1967, relació nominal de servei de defunció de 1961-1973, minutari de comptes de 1962-1970, liquidacions del racional de 1971-1975, etc.

¹¹⁷ Conté documentació multicopista *Gestemer* (1983).

Tipologia documental	Dates	Signatura
<i>FOICA Y CAJA DE INVERSIÓN</i>	1982	5.6
<i>FONDO COMÚN DIOCESANO, IMPUESTO SOBRE SOCIEDADES, CUENTAS DE BALANCE Y DE GESTIÓN, CUENTA DE RESULTADOS</i>	1980-1996	5.7
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		6
FOTOGRAFIES		6.1
ESBOSSOS		6.2
PLÀNOLS		6.3
PÒSTERS		6.4
Parroquials¹¹⁸		6.4.1
Altres		6.4.2
LITOGRAFIES		6.5
SEGELLS		6.6
PLANXES DE GRAVATS		6.7
LLIBRES I SEPARATES		7
Francesc Sendra Ivars¹¹⁹	2002	7/1
Sacerdots màrtirs¹²⁰	1951	7/2
Fra Humil Soria Pons¹²¹	1966	7/3
Diego Llorca Llopis¹²²	1999	7/4
Fra Humil Soria Pons¹²³	1995	7/5
DOCUMENTACIÓ ALIENA A LA PARRÒQUIA		8

¹¹⁸ Conté: Puríssima Xiqueta 1953-1954, Any Sant 1953-1954, festa del Sagrat Cor 1996, Humil Soria, i altres.

¹¹⁹ Cfr. FERRER SUCH, Antonio, *Beato Francisco Sendra Ivars. Una vida fecunda*, Calp 2002.

¹²⁰ Cfr. ZAHONERO VIVÓ, José, *Sacerdotes màrtirs (Archidiócesis Valentina, 1936-1939)*, Alcoi 1951.

¹²¹ Cfr. ALVENTOSA GARCÍA, Rafael, *Fray Humilde Soria y Pons, religioso franciscano. ¿Viudo?... ¿Por qué no?*, Sogorb 1966 (cfr. 2.8/1).

¹²² Cfr. FITA REVERT, Ramón, *Màrtirs de Cristo de la Archidiócesis de Valencia. 32 Diego Llorca Llopis, sacerdote secular màrtir*, València 1999 (cfr. 2.8/2).

¹²³ Cfr. BARRACHINA LAPIEDRA, Fra José Miguel, *Fray Humil Soria*, València 1995.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Padró projecte conducció aigües	1990-1991	8/1
Pregó Monument <i>riberers</i>	2004	8/2
Fulletts informatius varis	ca. 2000	8/3
Autobiografia de Joan Antoni Bolufer	ca. 1960	8/4
Memòria de Josep C. de Benissa	1936	8/5
Llegat de Blai Giner Masegosa	1993	8/6
Calendari dels Brillants	1992-	8/7
Cartilles de Racionament	ca. 1945	8/8
BIBLIOTECA ¹²⁴		9

¹²⁴ 5 metros lineals de llibres. Anteriors a 1800 hi ha 21, del segle XIX 66 i del segle XX 40. Cfr. 4.6.3 i el comentari sobre la "Fundació Joan Josep Cardona" a la nostra introducció sobre l'arxiu de Benissa.

」

⊕

」

LLÍBER

」

⊕

」

PARRÒQUIA DELS SANTS COSME I DAMIÀ¹²⁵

Situat a la Vall de Xaló o Gorgos, és d'origen romà i possiblement el seu nom deriva de *Praedium Liberii*, o Mas de Liberi. Desconeixem, però, altres dades històriques fins a la conquesta de Jaume I. Des de 1244 la llista dels senyors de Llíber, encapçalada cronològicament per Pere Altafulla, és nombrosa, figurant entre altres: Pere Eximén Carròs, Bernat de Sarrià, l'infant Pere d'Aragó, Folch de Cardona, etc. Al segle XV, la família política d'Ausiàs Marc va vendre el senyoriu als Híjar, els quals el van posseir fins al segle XIX (l'última senyora va ser la duquessa d'Almodóvar, tan lligada a la història de Xaló i de la seua església). La família Saavedra van ser els successors de la duquessa, fins a la segona meitat del segle XX.

Llíber és parròquia independent des de 1903. Fins a eixa data, la seua història eclesiàstica (encara que també la civil), ha estat completament lligada a la de Xaló. No és probable que el primitiu temple cristià de Llíber, construït sobre l'antiga mesquita, datara del 1534-35, quan l'esmentada creació de les parròquies morisques. Tan sols en temps de l'arquebisbe Joan de Ribera ens consta per primera vegada Llíber com annex de Xaló i, molt possiblement, només després de l'expulsió de 1609, i la posterior repoblació al 1611, hem de parlar de l'existència dels primers cristians vells i d'una capella de culte. De fet la primera menció que coneixem sobre un lloc de culte cristià a Llíber, és en la visita pastoral de Xaló de 1654. Inicialment comptava amb l'altar major i dos laterals per a una població de 27 cases i 120 persones. En la visita de 1663 ja s'esmenten dos altars més. Sabem que el rector de Xaló (o el vicari) tenia obligació de dir missa només el diumenge i els dies festius. Els sagraments del baptisme i matrimoni es celebraven a Xaló; tan sols els enterraments s'oficiaven al temple de Llíber.

El creixement continu de la població (degut sobretot al desenvolupament agrícola) va permetre que en 1806, per un decret de l'arquebisbe Company, s'erigira a la categoria de vicaria, lligada sempre a la matriu

¹²⁵ En els apunts històrics d'aquesta parròquia som deutors de l'extens i complet treball inèdit "Apuntes para la historia de la parroquia de los Santos Cosme y Damián de Llíber" de Vicent GARCÍA MORANT, mecanografiat al 1986 (cfr. al nostre inventari, "Memòria de la parròquia" 2.1.1).

Xaló, i poguera tenir des d'eixa data un sacerdot resident. La població en 1806 era de 101 cases i 361 persones. Aleshores es va fer una pila baptismal i un sagrari per al Santíssim, a més d'una remodelació de la capella. Tanmateix, l'estat del temple continuava sent ruïnós. Això va fer que al 1859 es començara la construcció d'un nou edifici de culte sobre l'antiga capella. Amb moltes dificultats inicials el temple va ser beneït al 1875. Al 1900 Llíber comptava ja amb 838 habitants, de manera que tres anys més tard, es va aconseguir que l'arquebisbe Herrero erigira la vicaria com a parròquia independent.

El temple conforme el veiem actualment és producte de la restauració duta a terme al 1981-1984. Actualment la parròquia de Llíber està servida pel rector de Xaló.

L'arxiu de Llíber es custodia actualment a la casa parroquial de Xaló. La documentació més notòria la comparteix amb la de Xaló fins a l'erecció com a vicaria, continuant les sèries independentment a partir de 1812, encara que, de vegades, hi trobem documentació anterior. Voldríem, en tot cas, destacar un llibre de rendes de 1758-1823 i uns censals de 1816-1830.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Festes	3.6
Registres sacramentals	1.1	CULTE PARROQUIAL	4
Documentació sacramental complementària	1.2	Racional	4.1
GOVERN	2	Distribuïdor	4.2
Memòria de la parròquia	2.1	Dietaris i llibres de misses	4.3
Visites pastorals	2.2	Testaments	4.4
Arxiprestat	2.3	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Organismes parroquials	2.4	Propietats	5.1
Personal	2.5	Censals i rendes	5.2
Correspondència	2.6	Inventaris	5.3
Autoritats eclesiàstiques	2.7	Comptabilitat	5.4
Autoritats civils	2.8	Obres	5.5
ACCIÓ PASTORAL	3	Donatius	5.6
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	Varis	5.n
Pastoral d'adults	3.2	ORDENACIÓ CRONOLÒGICA	6
Institucions i confraries	3.3	Ordenació cronològica	6.1
Litúrgia i música sacra	3.4	"	6.2
Ensenyament i educació religiosa	3.5	"	6.3

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS		1.1
Bateigs	1812-1845	1.1/1
<i>Quinque Libri</i>	1846-1858	1.1/2
Bateigs	1858-1873	1.1/3
Matrimonis i defuncions	1858-1886	1.1/4
Bateigs	1874-1891	1.1/5
Defuncions	1879-1892	1.1/6
Bateigs	1892-1917	1.1/7
Defuncions	1892-1924	1.1/8
Matrimonis	1892-1946	1.1/9
Bateigs	1918-1952	1.1/10
Confirmacions	1915, 1928	1.1/10bis
Defuncions	1925-1951	1.1/11
Matrimonis	1947-1952	1.1/12
Bateigs	1952-2003	1.1/13
Matrimonis	1952-2003	1.1/14
Defuncions	1952-2003	1.1/15
"	2004-	1.1/16
Bateigs	2004-	1.1/17
Matrimonis	2004-	1.1/18
Confirmacions	1947-	1.1/19
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
Índex dels llibres sacramentals ¹²⁶		1.2.1
De bateigs		1.2.2
De comunions		1.2.3

¹²⁶ Només les cobertes.

Tipologia documental	Dates	Signatura
De confirmacions		1.2.4
De matrimonis	1891-1892; 1990-2000	1.2.5
Expedients matrimoniais		1.2.5.1
Expedients matrimoniais	1891-1903	1.2.5.1/1
"	1904-1936	1.2.5.1/2
"	1939-1969	1.2.5.1/3
"	1970-2000	1.2.5.1/4
"	2001-	1.2.5.1/5
De defuncions		1.2.6
Minutaris, duplicats i altres	1798-1964	1.2.7
Matrícula parroquial	1839-1844; 1926; 1950	1.2.8
Resguard de duplicats		1.2.9
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		2.1
Història de la parròquia ¹²⁷	1986	2.1.1
Documents parroquials ¹²⁸	1806-1964	2.1.2
Llibre de cròniques	2001-	2.1.3
Varis ¹²⁹		2.1.n
VISITES PASTORALS	1950-	2.2
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
PERSONAL ¹³⁰		2.5
CORRESPONDÈNCIA		2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7
AUTORITATS CIVILS		2.8

¹²⁷ Cfr. nota 125.

¹²⁸ Conté una relació dels documents.

¹²⁹ Conté qüestionari per a la "Guía de la Iglesia en España" (1951).

¹³⁰ Conté: 1: Cessament de rector de 1958. 2: Cessament de rector de 1966.

Tipologia documental	Dates	Signatura
ACCIÓ PASTORAL		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
PASTORAL D'ADULTS		3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Filles de Maria		3.3.1
Llibre de la Junta	1963-1977	3.3.1/1
Comptes	1913-1923	3.3.1/2
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.4
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.5
FESTES		3.6
Llibres de festes	1982-	3.6.1
CULTE PARROQUIAL		
		4
RACIONAL		4.1
Racional	1814-1845	4.1/1
"	1846-1911	4.1/2
"	1912-1915	4.1/3
"	1916-1935	4.1/4
"	1939-1951	4.1/5
DISTRIBUÏDOR	1952-1967	4.2
DIETARIS I LLIBRES DE MISSES		4.3
Llibres de misses	1919-1921; 1953-1954; 2002-2003	4.3.1
Agendes	2001	4.3.2
TESTAMENTS	1838-1845	4.4
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		
		5
PROPIETATS¹³¹		5.1
CENSALS I RENDES		5.2
Llibre de les rendes	1758-1823	5.2.1

¹³¹ Conté testimoniatge de l'Arquebisbat sobre propietat parroquial de 1943.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Censals ¹³²	1816-1830	5.2.2
INVENTARIS		5.3
De l'arxiu ¹³³	2004	5.3.1
Relació de béns parroquials	1981	5.3.2
General	1980	5.3.3
Llibre inventari ¹³⁴	1975	5.3.4
COMPTABILITAT		5.4
Comptes de fàbrica	1805-1841	5.4.1
Comptes de culte i fàbrica		5.4.2
Comptes de culte i fàbrica	1845-1951	5.4.2/1
"	1952-1979	5.4.2/2
Llibre de comptabilitat		5.4.3
Llibre de comptabilitat	1973-1986	5.4.3/1
"	2001-	5.4.3/2
Llibre de comptes	1995-2001	5.4.4
Rebut, albarans i factures		5.4.5
Rebut, albarans i factures	1954-1974	5.4.5/1
"	1995-2001	5.4.5/2
OBRES	1948-1975	5.5
DONATIUS	1955	5.6
VARIS ¹³⁵	1799-1818	5.n
ORDENACIÓ CRONOLÒGICA ¹³⁶		
ORDENACIÓ CRONOLÒGICA	2002	6.1
"	2003	6.2
"	2004	6.3

¹³² Conté "Albats" (enterraments de nens) de Xaló (1833-1834) i Llíber (1853).

¹³³ El present. També informatitzat.

¹³⁴ Conté només la diligència d'obertura.

¹³⁵ Conté: 1: Comptes (ca. 1799). 2: Rendes (1811). 3: Col·lectes (1891-1818). 4: *Ius sepe-liendi* (1805-1814). 5: Comptes (1828-1830). 6: Comptes (1798-1808). 7: Comptes (1809-1814).

¹³⁶ El rector actual, Emili García, ha preferit observar una ordenació cronològica a la documentació de l'arxiu. En un arxivador va col·locant tota la documentació corresponent a l'any.

]

⊕

L

LLOSA DE CAMATXO

]

⊕

[

PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ¹³⁷

Antiga alqueria islàmica de la Vall de Xaló, la Llosa, després de la conquesta de Jaume I, va ser donada a Andrés de Puigcerver al 1272. Al 1506 l'alqueria la va comprar Joan de Camatxo.

Amb la creació de les noves parròquies al voltant de 1535, la case-ria contava, potser, només amb 5 focs de moriscos. La població aniria augmentant i al 1577, quan la distribució parroquial de l'arquebisbe Ribera, suposem que comptaria ja amb una ermita que es va constituir com annex d'Alcanalí. Com en tota la comarca, també a la Llosa el bateig dels musulmans no significaria una vertadera conversió i els seus habitants –potser 24 focs al moment de l'expulsió– van ser foragitats al 1609.

Al XVIII és erigida vicaria i es construeix el temple. Es va constituir com a municipi independent a mitjan s. XIX. Al 1902, per decret de l'Arquebisbat de València es va elevar a la categoria d'ajuda d'Alcanalí. Finalment és creada com a parròquia al 1972.

Actualment està servida pel rector de Pedreguer,¹³⁸ i el seu arxiu es conserva a la casa parroquial d'aquesta població. Com fàcilment es pot deduir, determinada documentació de Llosa de Camatxo es conserva també a Alcanalí. Tanmateix, per tal de donar una coherència arxivística i sempre sense perjudicar –ni tan sols tangencialment– el fons d'Alcanalí, hem traslladat alguna documentació a l'arxiu de la Llosa. Són per exemple alguns llibres de la sèrie “Llibres de misses” o alguns anys de la sèrie “Expedients matrimonials”; part de la documentació d'aquesta sèrie es trobava a l'arxiu de la Llosa i part a l'arxiu d'Alcanalí. Tenint, a més a més, en compte que la parròquia d'Alcanalí està actualment servida pel rector de Xaló, la documentació de la Llosa podia aparèixer en tres o quatre pobles distints. Actualment es troben tots els llibres i documents, que es puguem considerar exempts, a l'arxiu de la parròquia de Pedreguer.

Com annex parroquial que va ser fins a 1972, els documents que ens han paregut més rellevants són els mateixos que els d'Alcanalí.

¹³⁷ El treball de camp d'aquest arxiu és obra d'Albert S. García Carrió.

¹³⁸ La parròquia de Pedreguer pertany a l'arxiprestat del Marquesat de Dénia, de La Marina Alta. Estem ja treballant en l'inventari dels arxius parroquials d'aquest arxiprestat.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1
Registres sacramentals	1.1
Documentació sacramental complementària	1.2
GOVERN	2
Memòria de la parròquia	2.1
Visites pastorals	2.2
Arxiprestat	2.3
Organismes parroquials	2.4
Personal	2.5
Correspondència	2.6
Autoritats eclesiàstiques	2.7
Autoritats civils	2.8
ACCIÓ PASTORAL	3
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1
Pastoral d'adults	3.2
Festes	3.3
CULTE PARROQUIAL	4
Distribuïdor	4.1
Racional	4.2
Llibres de misses	4.3
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Propietats	5.1
Inventaris	5.2
Obres	5.3
Comptabilitat	5.4

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS		1.1
Bateigs		1.1.1
Bateigs	1902-1952	1.1.1/1
"	1952-	1.1.1/2
Comunions		1.1.2
Confirmacions	1950-	1.1.3
Matrimonis		1.1.4
Matrimonis	1902-1952	1.1.4/1
"	1952-	1.1.4/2
Defuncions		1.1.5
Defuncions	1902-1952	1.1.5/1
"	1952-	1.1.5/2
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
De bateigs		1.2.1
De comunions		1.2.2
De confirmacions		1.2.3
De matrimonis		1.2.4
Expedients matrimoniais		1.2.4.1
Expedients matrimoniais	1939-1958	1.2.4.1/1
"	1969-1998	1.2.4.1/2
"	1999-	1.2.4.1/3
De defuncions		1.2.5
Resguard de duplicats	1939-	1.2.6
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA	2004-	2.1
VISITES PASTORALS	1950-	2.2

Tipologia documental	Dates	Signatura
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
PERSONAL		2.5
CORRESPONDÈNCIA		2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7
AUTORITATS CIVILS		2.8
ACCIÓ PASTORAL		
		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
PASTORAL D'ADULTS		3.2
FESTES		3.3
CULTE PARROQUIAL		
		4
DISTRIBUÏDOR	1952-1959	4.1
RACIONAL	1940-1951	4.2
LLIBRES DE MISSES	1952-1968	4.3
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		
		5
PROPIETATS		5.1
INVENTARIS		5.2
De l'arxiu¹³⁹	2004	5.2.1
General	1951-1964	5.2.2
OBRES		5.3
COMPTABILITAT		5.4
Culte i fàbrica		5.4.1
Comptes de culte i fàbrica	1948-1967	5.4.1/1
Llibre de comptes de culte i fàbrica	1952-1960	5.4.1/2
" ¹⁴⁰	1952-1960	5.4.1/3
Varis¹⁴¹		5.4.n

¹³⁹ El present. També informatitzat.

¹⁴⁰ Conté una nota indicant que el present llibre és una transcripció de l'anterior.

¹⁴¹ Conté dossier de "La Mutua al Servicio de la Iglesia".

」

⊕

」

MORAIRA

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE NOSTRA SENYORA DELS DESEMPARATS

Era el port de Teulada, un punt estratègic i bon refugi de pirates. Al llibre del Repartiment, ja es parla d'una alqueria de nom Morayra, prop de Teulada, que va donar als seus el rei Jaume I al 1248. Era una caseria de pescadors i va continuar així fins als anys 70 del segle passat, quan l'enorme desenvolupament turístic la va convertir en una població dispersa d'enormes proporcions i possibilitats, amb un centre urbà, que malgrat el turisme (més del 50% dels seus habitants no són valencians) ha sabut respectar en bona mida el medi ambient.

No ens consta l'existència d'un lloc de culte fins al 1774 quan, amb motiu de la visita pastoral a Teulada de l'arquebisbe Mayoral, es va dir la primera missa en una ermita de reduïdes dimensions, i es va entronitzar la imatge de la Mare de Déu dels Desemparats. Entre 1875 i 1878 es va fer la construcció de l'actual temple. L'antiga ermita dels pescadors es va convertir, per decret de l'arquebisbe Lahiguera, en temple parroquial al 1974, desmembrant-se de la seua matriu de Teulada. Al 1981 es va fer l'ampliació del temple conforme el podem veure actualment.

La documentació de l'arxiu parroquial és, evidentment, contemporània, trobant-se l'anterior documentació (sagramental sobretot) a l'arxiu parroquial de Teulada, i al despatx parroquial de Moraira la corresponent després de la seua desmembració.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1
Registres sacramentals	1.1
Documentació sacramental complementària	1.2
GOVERN	2
Memòria de la parròquia	2.1
Visites pastorals	2.2
Arxiprestat	2.3
Organismes parroquials	2.4
Personal	2.5
Correspondència	2.6
Autoritats eclesiàstiques	2.7
Autoritats civils	2.8
B.O.A.V.	2.9
ACCIÓ PASTORAL	3
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1
Pastoral d'adults	3.2
Institucions i confraries	3.3
Ermites	3.4
Litúrgia i música sacra	3.5
Ensenyament i educació religiosa	3.6
CULTE PARROQUIAL	4
Llibres de misses	4.1
Fundacions i donacions	4.2
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Propietats	5.1
Inventaris	5.2
Obres	5.3
Comptabilitat	5.4
Varis	5.n
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	6
Fotografies	6.1

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS		1.1
Bateigs	1974-	1.1.1
Comunions	1996-	1.1.2
Confirmacions	1978-	1.1.3
Matrimonis	1974-	1.1.4
Defuncions	1974-	1.1.5
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
De bateigs	2004-	1.2.1
De comunions		1.2.2
De confirmacions		1.2.3
De matrimonis		1.2.4
Expedients matrimoniales		1.2.4.1
Expedients matrimoniales	1974-1988	1.2.4.1/1
"	1989-1997	1.2.4.1/2
"	1998-	1.2.4.1/3
De defuncions¹⁴²	1974-	1.2.5
Resguard de duplicats	1999-	1.2.6
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		2.1
VISITES PASTORALS	1990-	2.2
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
PERSONAL		2.5
CORRESPONDÈNCIA		2.6

¹⁴² Conté llibre de defuncions d'acatòlics (1974-2000).

Tipologia documental	Dates	Signatura
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7
AUTORITATS CIVILS		2.8
B.O.A.V.	1974-	2.9
ACCIÓ PASTORAL		
		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
PASTORAL D'ADULTS		3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
<i>Hermandad del Santo Cristo</i>	1995-	3.3.1
ERMITES		3.4
Sant Joan de Déu (Platgetes)	1950-1975	3.4.1
Sant Joan Baptista		3.4.2
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.5
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.6
FESTES		3.7
Llibres		3.7.1
Varis ¹⁴³		3.7.n
CULTE PARROQUIAL		
		4
LLIBRES DE MISSES		4.1
FUNDACIONS I DONACIONS		4.2
Pere Plouvier		4.2/1
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		
		5
PROPIETATS	1969-	5.1
INVENTARIS		5.2
De l'arxiu ¹⁴⁴	2004	5.2.1
Llibre inventari ¹⁴⁵	1975-	5.2.2
General	1982	5.2.3

¹⁴³ Conté articles del rector (1974-1998).

¹⁴⁴ El present. També informatitzat.

¹⁴⁵ Conté només la diligència d'obertura.

Tipologia documental	Dates	Signatura
OBRES		5.3
COMPTABILITAT		5.4
Llibres de comptabilitat		5.4.1
Llibre de comptabilitat	1975-81	5.4.1/1
Comptes	1982-1995	5.4.1/2
"	1996-	5.4.1/3
Rebuts, albarans i factures		5.4.2
Rebuts, albarans i factures	1994-1998	5.4.2/1
"	2004-	5.4.2/2
VARIS¹⁴⁶ (conté C.I.F.)		5.n
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		6
FOTOGRAFIES		6.1

¹⁴⁶ Conté: Megafonia, contracte amb UMAS (segurs), estudis sobre treballs del presbiteri, màquina fotocopidora Canon, C.I.F., rellotge públic, documentació de l'agència tributària, contracte i factures aire condicionat (1997).

」

⊕

」

PARCENT

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ¹⁴⁷

El terme *Parcent* és d'origen romà; es tracta de la valencianització de *Fundus Parcennii*, és a dir, Mas de Parcen, el senyor d'aquestes terres. Formen part de la Vall de Pop, conquistada per Jaume I al voltant del 1248 i repartida entre els seus nobles com a premi per l'ajuda obtinguda en les seues empreses bèl·liques.

Durant els segles XIII-XIV són varis els senyors els quals van posseir Parcent: Guillem Bertran, Bernat de Sarrià, Folch de Cardona, etc., fins que es va crear la Baronia a començaments del segle XVI, després el Comtat (segle XVII) i finalment el Ducat, per obra del rei Alfons XIII al 1914.

A les llistes tributàries dels recaptadors pontificis de 1279-1280, pel pagament del delme de creuada, ja apareix el nom de Parcent, el que podria indicar que per aquells temps ja existia com a parròquia, i que seria una de les primeres que es desmembraria de la matriu de Dénia. Tanmateix, sabem que Murla va ser la primera parròquia de la zona que va contar entre els seus annexes el poblat de Parcent, i que el rector de Murla ja va acudir al sínode de 1316 convocat pel bisbe Ramon Gaston.

Entre les ja esmentades noves parròquies creades al 1534-35, possiblement podem contar ja amb la de Parcent, que es desmembraria de Murla. Benigembla i Berniza (hui desapareguda) eren annexes d'aquesta nova parròquia. En tot cas coneixem els noms dels preveres –rectors o encarregats– els quals atenien la parròquia (o encara annex de Murla) des de 1534. Per aquest temps Parcent comptava amb 16 cases de moriscos, Benigembla amb 18 i Berniza amb 13. El sou de 30 lliures anuals pareix que no va resultar suficientment atractiu, i per molts anys el rector de Murla va continuar servint la nova parròquia. Tanmateix, és possible que aquesta no fos creada com a tal parròquia fins a 1574, ja amb una dotació de 100 lliures. Malgrat els esforços, la cristianització efectiva dels moriscos

¹⁴⁷ En els apunts històrics d'aquesta parròquia som deutors de l'extens i complet treball inèdit "Estudios históricos parroquiales. Parroquia de Parcent" de Vicent GARCÍA MORANT i Miquel SANTAMARÍA MONTAGUD, mecanografiat al 1982 (cfr. al nostre inventari, "Memòria de la parròquia" 2.1.1).

de Parcent i els seus annexes (al igual que la de tota la comarca), va ser pràcticament nul·la, i al 1609 van ser expulsats.

Les repoblacions de 1612, per veïns de Murla i Pego, i de 1620, per habitants d'Eivissa i de Santa Pola, van significar l'assentament definitiu de cristians vells al lloc de Parcent.

És en 1634, quan es produeix la desmembració –potser la primera, potser la segona i definitiva– de Murla, amb els annexes esmentats de Benigembla i Berniza. Al 1661 compta ja Parcent amb rector i vicari. Benigembla seria elevada a vicaria en 1783 i a parròquia independent en 1902. Berniza va anar despoblant-se poc a poc i al 1771 ja no es nomena com a lloc habitat.

Sabem que abans de l'expulsió de 1609 la parròquia estava baix l'advocació de L'Assumpció de Maria Santíssima; tanmateix, immediatament després de l'expulsió va canviar per l'actual de La Puríssima Concepció de Maria. Des d'aleshores ha residit sempre el rector en Parcent fins al període 1940-1953 i des de 1969 que va ser atesa pel rector d'Alcanalí. Actualment és atesa pel rector de Laguar.

L'actual temple és el segon que es va construir a Parcent al mateix lloc. Alçat sobre l'antiga mesquita a la plaça principal, corona la cúspide de l'alcúdia on està assentada la població. Pareix ser que els moriscos, quan les revoltes de 1609, destruïren parcialment el primitiu temple, així com un primer arxiu parroquial. Al 1630 es va enderrocar definitivament el temple i van començar les obres del nou, que va ser beneït i inaugurat pel rector mossèn Pere Torrà al 1638. Un temple de reduïdes dimensions (comptava tan sols amb un altar major i dos laterals), del què, un segle després, al 1734, es faria l'ampliació; al 1858 es va construir el presbiteri. Al 1953 va ser nomenat ecònom Lluís Gil Salelles, el qual va renovar el presbiteri i l'altar major, la sagristia, el cor, la capella de la comunió, la volta del campanar i la pràctica totalitat dels altars, de forma que allò que hui es contempla al temple és obra seua. També va construir de nova planta la Casa abadía (1956-57) i la Llar parroquial.

L'arxiu parroquial es troba actualment a la Casa parroquial en molt bones condicions. Tanmateix, seguint –exemplarment– les recomanacions de les màximes autoritats eclesiàstiques i de l'“Asociación de Archiveros Eclesiásticos de España”, en curt termini la documentació d'antiguitat superior als 100 anys, serà traslladada en dipòsit al Fons Històric de l'Arxiu Diocesà de València. Al mateix temps serà lliurada al responsable de

l'arxiu parroquial una còpia digitalitzada de tota la documentació que es diposita a l'Arxiu Diocesà.

Malgrat els avatars històrics i desídia en algun moment, la documentació conservada a l'arxiu es pot considerar excepcional. Es deu de tenir en compte que fins a la seua desmembració al 1902, la documentació de la parròquia de Benigembla es troba en el fons de l'arxiu de Parcent. Entre els documents més notoris hem de destacar els deu *Quinque libri*, des de 1673, continuats ininterrompudament pels distints llibres sacramentals fins als nostres dies; la matrícula parroquial des de 1790; els set llibres de visites pastorals, iniciades al 1688; la sèrie de censals des del segle XVI fins al XIX.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Institucions i confraries	3.3
Registres sacramentals	1.1	Litúrgia i música sacra	3.4
Documentació sacramental complementària	1.2	Ensenyament i educació religiosa	3.5
GOVERN	2	Festes	3.6
Memòria de la parròquia	2.1	Cine parroquial	3.7
Visites pastorals	2.2	CULTE PARROQUIAL	4
Arxiprestat	2.3	Racional	4.1
Organismes parroquials	2.4	Distribuïdor	4.2
Personal	2.5	Fundacions	4.3
Correspondència	2.6	Llibres de misses	4.4
Autoritats eclesiàstiques	2.7	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Autoritats civils	2.8	Propietats	5.1
B.O.A.V.	2.9	Inventaris	5.2
Varis	2.n	Obres	5.3
ACCIÓ PASTORAL	3	Comptabilitat	5.4
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	6
Pastoral d'adults	3.2	Plànols	6.1

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS		1.1
<i>Quinque libri</i>		1.1.1
<i>Quinque libri</i> ¹⁴⁸		1.1.1/1
"	1673-1743	1.1.1/2
"	1744-1777	1.1.1/3
"	1778-1784	1.1.1/4
"	1785-1802	1.1.1/5
"	1803-1830	1.1.1/6
"	1831-1852	1.1.1/7
"	1853-1861	1.1.1/8
"	1862-1873	1.1.1/9
"	1874-1881	1.1.1/10
"	1882-1898	1.1.1/11
Bateigs		1.1.2
Bateigs	1899-1952	1.1.2/1
"	1952-	1.1.2/2
Confirmacions ¹⁴⁹		1.1.3
Matrimonis		1.1.4
Matrimonis	1899-1951	1.1.4/1
"	1952-	1.1.4/2
Defuncions		1.1.5
Defuncions	1899-1952	1.1.5/1
"	1952-	1.1.5/2
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2

¹⁴⁸ Al treball ja esmentat a la nota anterior, de GARCÍA MORANT - SANTAMARÍA MONTAGUD (de 1982) ja consta la desaparició d'aquest llibre.

¹⁴⁹ Cfr. els "Llibres de bateigs".

Tipologia documental	Dates	Signatura
Índexs dels llibres sacramentals		1.2.1
De <i>Quinque libri</i>	1785-1895	1.2.1.1
De bateigs	1785-1929	1.2.1.2
De matrimonis	1785-1929	1.2.1.3
De defuncions	1785-1929	1.2.1.4
De bateigs	1912-1936	1.2.2
De comunions		1.2.3
De confirmacions		1.2.4
De matrimonis		1.2.5
Expedients matrimoniais		1.2.5.1
Expedients matrimoniais	1936-1953	1.2.5.1/1
"	1958-1969	1.2.5.1/2
"	1972-1984	1.2.5.1/3
"		1.2.5.1/4
"		1.2.5.1/5
Actes	1924-1940	1.2.5.2
De defuncions	1940-1955	1.2.6
Matrícula parroquial	1790-1960	1.2.7
Resguard de duplicats	1956-1981	1.2.8
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		2.1
Història¹⁵⁰		2.1.1
VISITES PASTORALS		2.2
Visites pastorals	1688	2.2/1
"	1744	2.2/2
"	1782	2.2/3
"	1791	2.2/4
"	1807	2.2/5
"	1863	2.2/6

¹⁵⁰ Conté: Fotocòpies de l'Arxiu del Regne de València (carta pobla, títol de propietat, etc.), anotacions manuscrites, etc., i l'esmentat llibre mecanografiat (cfr. nota 147).

Tipologia documental	Dates	Signatura
Visites pastorals	1944-1970	2.2/7
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
Junta d'obres de reparació d'església i cementiri	1901-1959	2.4.1
PERSONAL		2.5
Varis ¹⁵¹		2.5.n
CORRESPONDÈNCIA	s. XX	2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7
Documents episcopals ¹⁵²	1751-1861	2.7.1
AUTORITATS CIVILS		2.8
B.O.A.V.		2.9
VARIS ¹⁵³		2.n
ACCIÓ PASTORAL		
		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
Catequesi parroquial ¹⁵⁴	1982	3.1.1
PASTORAL D'ADULTS		3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Mare de Déu Miraculosa	1963-1968	3.3.1
Mare de Déu del Roser	1687	3.3.2
Sagrat Cor	1957	3.3.3
Filles de Maria	1945-1957	3.3.4
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.4
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.5
FESTES		3.6
Llibres de festes		3.6.1
CINE PARROQUIAL		3.7

¹⁵¹ Conté actes de cessaments de rectors dels anys 1953 i 1959.

¹⁵² Conté índex dels 27 documents.

¹⁵³ Conté gràfics de l'assistència a missa de la diòcesi de València.

¹⁵⁴ Conté pastoral de confirmació.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Llibres d'inspecció ¹⁵⁵	1957	3.7.1
Registre de localitats ¹⁵⁶	1956-1965	3.7.2
CULTE PARROQUIAL		4
RACIONAL		4.1
Racional	1760-1763	4.1/1
"	1882-1934	4.1/2
DISTRIBUÏDOR	1952-1970	4.2
FUNDACIONS	1765-1782	4.3
LLIBRES DE MISSES ¹⁵⁷	1940-1989	4.4
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		5
PROPIETATS		5.1
Títols ¹⁵⁸		5.1.1
Censals		5.1.2
Censals	ss. XVI-XIX	5.1.2/1
" ¹⁵⁹	1702-1746	5.1.2/2
"	1763-1833	5.1.2/3
INVENTARIS		5.2
De l'arxiu ¹⁶⁰	2004	5.2.1
General ¹⁶¹	1975	5.2.2
" ¹⁶²	ss. XIX-XX	5.2.3
OBRES		5.3
Temple	1986	5.3.1

¹⁵⁵ Conté només la diligència d'obertura.

¹⁵⁶ Conté una nota de tancament del cine per no cobrir les despeses.

¹⁵⁷ Manca: 1952, 1962, 1964, 1970-1973, 1983, 1984, 1987.

¹⁵⁸ Cfr. nota 150.

¹⁵⁹ És un llibre molt complex, amb anotacions corresponents al segle XVI. Conté: censals, dobles, aniversaris, memòries, despeses, etc.

¹⁶⁰ El present. També informatitzat.

¹⁶¹ Conté només la diligència d'obertura.

¹⁶² Conté un inventari del segle XIX, altres de 1830, 1842, 1942, 1944, 1952, 1959, 1963, 1968 i 1969.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Casa parroquial i temple	1944-1957	5.3.2
COMPTABILITAT		5.4
Llibre de fàbrica	1853-1906	5.4.1
Comptes de culte i fàbrica		5.4.2
Comptes de culte i fàbrica	1886-1959	5.4.2/1
"	1952-1977	5.4.2/2
Llibre de comptabilitat		5.4.3
Llibre de comptabilitat	1975-1987	5.4.3/1
"	1988	5.4.3/2
Clavaria del Santíssim	1625-1724	5.4.4
Cargo y data de les clavarieses	1853-1929	5.4.5
Rebutis albarans i factures		5.4.6
Rebutis albarans i factures	s. XX	5.4.6/1
"	s. XX	5.4.6/2
"	s. XX	5.4.6/3
<i>Balance de situación y Cuenta de resultados</i>	1985-1986	5.4.7
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		
PLÀNOLS		6.1

」

⊕

」

POBLE NOU DE BENITATXELL

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE SANTA MARIA MAGDALENA

Probablement d'origen àrab, el nom de Beni Tagir, significaria família de Tagir, la qual habitaria l'alqueria del seu nom. Aquesta alqueria va ser conquistada per Àlvar de Sapena, cavaller de Jaume I, reconquistada novament pels musulmans, robada altra vegada pels Templaris en 1256, recuperada de nou pels musulmans i arrabassada definitivament per l'esmentat Àlvar de Sapena, el qual va ser el seu primer senyor cristià des de 1272. Formava part del terme de Dénia, a la qual va estar unida durant tota l'edat mitjana, fet pel qual els seus senyors van ser els mateixos de Dénia. Durant un temps va pertànyer als Templaris, com a donació del rei pels serveis prestats durant la conquesta, però prompte va ser incorporada a la corona, i ja al 1323 Pere d'Aragó, fill del rei Jaume II i pare del futur cardenal Jaume de València, va ser el primer senyor de Dénia. Al segle XV passaria a mans dels Sandoval i Rojas. Diego Gómez de Rojas y Sandoval va ser el primer Marqués de Dénia en 1475. Ells i els seus descendents directes foren senyors de Dénia fins a l'abolició del senyoriu al 1804, passant el marquesat a la Corona.

Després de l'expulsió dels moriscos del 1609, l'alqueria va quedar despoblada fins a 1617. Des d'aquest any comença una repoblació de mallorquins i catalans; amb la repoblació cristiana podem suposar el naixement d'un primer lloc estable de culte. Al 1698 es crea Benitatxell com a municipi independent, amb una població d'unes 100 persones (22 cases). S'anomena "Poble Nou de Benitatxell", perquè va ser l'últim en ser repoblat en aquesta comarca de La Marina.

La parròquia de Benitatxell va estar servida pel clergat de la població de Xàbia (parròquia desmembrada de Dénia al 1316). Els seus inicis parroquials van ser humils: una petita ermita, sense sagristia, sense tabernacle, sense campanar ni tan sols de paret. Només es deia missa els dies festius i els de precepte, això si l'oratge era favorable. Encara així, servia com a lloc per a la celebració d'assemblees i assumptes públics (com ara la reunió que en 1698 va tenir lloc per a l'erecció del nou municipi).

Al 1710 es va destruir l'antiga ermita i es va començar a alçar el nou temple. La construcció va ser molt lenta, sobretot als seus inicis. Tanmateix, al 1733 Benitatxell es converteix en vicaria amb capellà resident, fet

que va donar un gran impuls a la construcció del temple, perquè a l'acta d'erecció la universitat de Benitatxell es comprometia a fer totes les obres necessàries per a la conservació de la fàbrica de l'església, així com una sagristia nova. En aquest moment la població compta amb 70 cases (més de 300 habitants). Al 1774 es finalitzava la construcció del nou temple.

L'arquebisbe Herrero la va erigir en parròquia independent al 1902. Al 1906 es va començar l'ampliació i ornamentació definitiva del temple, que amb els entrebancs naturals i humans, es poden considerar finalitzats amb la construcció de l'actual façana (1953) i la col·locació del rellotge del campanar (1961).

Des del moment de la seua independència de Xàbia i fins a 1936 la parròquia va estar regida per un rector, el qual comptava amb l'ajuda d'un vicari. Actualment està servida pel rector de Teulada.

Entre les condicions que es van posar, quan l'erecció en vicaria (1733), està la de continuar inscrivint les partides sacramentals i tot tipus de documentació als llibres de la parròquia matriu. Tot el primitiu arxiu de Benitatxell va desaparèixer, doncs, al desaparèixer el de Xàbia en la Guerra del 36. Tan sols a partir de 1768 va comptar la nova vicaria amb llibres propis sacramentals, que es van conservar i es conserven (en molt bones condicions) a la casa parroquial, annexa al temple, encara que també a Benitatxell es patiren els efectes de la Guerra. A l'índex general dels llibres sacramentals d'aquest arxiu als folis 320^r-330^v, hi ha una relació de notes històriques des de 1910 (obres del temple, república, guerra Civil –martiri de Plàcid García, pèrdues del temple i de l'arxiu, etc.–, i post-guerra), on podem llegir: “Del archivo parroquial han desaparecido nueve libros racionales, cuatro de santa visita antiguos, un tomo del concilio provincial valentino, diez cuadernos de matricula parroquial, algunos tomos del boletín oficial y los que quedan están muy deteriorados, la libreta y hojas de cuentas de fundación Llobell, las dos libretas de las cuentas detalladas de las obras y ensanche y reparación de la iglesia, las de las cuentas y ficheros de las asociaciones, dos libros de la constitucion de la junta parroquial y cuentas de la organización pro culto y clero y un libro registro de suscripciones, la colección de la revista catequística de Valladolid, colección de almanaques, guía eclesiástica de la diócesis de Valencia, legajos de cláusulas testamentarias, un libro antiguo de las bulas autorizando la erección de la cofradía del Santo Rosario con las indulgencias y privilegios y actas notariales de dicha erección, expedientes e impresos matrimoniales...” (f. 328^v).

Després d'aquestes notòries pèrdues i les de l'arxiu de Xàbia, dels documents de l'arxiu parroquial, només podem destacar els *Quinque libri*, des de 1768, continuats ininterrompudament pels distints llibres sacramentals fins als nostres dies.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Festes	3.6
Registres sacramentals	1.1	Canonització de Plàcid García Gilabert	3.7
Documentació sacramental complementària	1.2	CULTE PARROQUIAL	4
GOVERN	2	Distribuïdor	4.1
Memòria de la parròquia	2.1	Racional	4.2
Visites pastorals	2.2	Fundacions	4.3
Arxiprestat	2.3	<i>Tabla de cargas y cuentas de fundaciones</i>	4.4
Organismes parroquials	2.4	Llibres de misses	4.5
Personal	2.5	Dietaris	4.6
Correspondència	2.6	Fundació Llobell	4.7
Autoritats eclesiàstiques	2.7	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Autoritats civils	2.8	Propietats	5.1
B.O.A.V	2.9	Inventaris	5.2
ACCIÓ PASTORAL	3	Obres	5.3
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	Comptabilitat	5.4
Pastoral d'adults	3.2	<i>Fondo común. Balance de situación y Cuentas de resultado</i>	5.5
Institucions i confraries	3.3	DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	6
Litúrgia i música sacra	3.4	Fotografies	6.1
Ensenyament i educació religiosa	3.5		

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS		1.1
<i>Quinque libri</i>	1768-1795	1.1/1
"	1796-1809	1.1/2
"	1810-1837	1.1/3
"	1838-1853	1.1/4
"	1854-1869	1.1/5
"	1862-1869	1.1/6
"	1869-1874	1.1/7
"	1874-1881	1.1/8
"	1881-1889	1.1/9
"	1890-1893	1.1/10
Defuncions	1894-1920	1.1/11 (1)
Bateigs	1894-1915	1.1/11 (2)
Matrimonis	1894-1923	1.1/11 (3)
<i>Quinque libri</i>	1916-1936	1.1/12 (1)
Bateigs	1925-1939	1.1/12 (2)
Matrimonis	1833-1952	1.1/13
Bateigs	1939-1952	1.1/14
Defuncions	1939-1952	1.1/15
"	1952-1989	1.1/16
Bateigs	1952-1997	1.1/17
"	1997-	1.1/18 (1)
Matrimonis	1952-1987	1.1/18 (2)
Defuncions	1989-	1.1/18 (3)
Matrimonis	1987-	1.1/19
Confirmacions	1911-2003	1.1/20
"	1987-	1.1/21
Comunions	1974-	1.1/22

Tipologia documental	Dates	Signatura
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
Índexs dels llibres sacramentals		1.2.1
Índex de bateigs	1768-1900	1.2.1.1
Índex general ¹⁶³	s. XX	1.2.1.2
De bateigs	1970-	1.2.2
De comunions		1.2.3
De confirmacions	1968-	1.2.4
De matrimonis		1.2.5
Expedients matrimonials		1.2.5.1
Expedients matrimonials	1935-1946	1.2.5.1/1
"	1947-1955	1.2.5.1/2
"	1956-1967	1.2.5.1/3
"	1968-1980	1.2.5.1/4
"	1981-1992	1.2.5.1/5
"	1993-	1.2.5.1/6
De defuncions		1.2.6
Matrícula parroquial	1950-1979	1.2.7
Resguard de duplicats	1962-	1.2.8
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA¹⁶⁴		2.1
Inauguració de la restauració temple	1980	2.1.1
Varis¹⁶⁵		2.1.n
VISITES PASTORALS		2.2
Llibre de visites	1950-1990	2.2.1
Varis¹⁶⁶	1990	2.2.n

¹⁶³ Als ff. 320^r-333^v hi ha l'esmentada relació històrica des de 1910 fins a l'actualitat.

¹⁶⁴ Cfr. també nota anterior.

¹⁶⁵ Conté: Retalls de diaris del centenari de la "Tia Mª Pepa" (1895-1995). Informació sobre el canvi de nom de Benitatxell (1993). Documentació sobre el centenari (2002). Autenticació de la relíquia i altra documentació de Plàcid García Gilabert (1967-2001). *Curiosidades* (1913-1921). *Re-seña històrica* (post 1939).

¹⁶⁶ Conté carpeta on es recullen els actes relacionats amb la visita de 1990.

Tipologia documental	Dates	Signatura
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
PERSONAL ¹⁶⁷	1991	2.5
CORRESPONDÈNCIA		2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7
AUTORITATS CIVILS ¹⁶⁸	1993	2.8
B.O.A.V.	1900-	2.9
ACCIÓ PASTORAL		
		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
PASTORAL D'ADULTS		3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Filles de Maria	1893-1993	3.3.1
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.4
Goigs i cants		3.4.1
Varis		3.4.n
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.5
Oracions		3.5.1
FESTES		3.6
Llibres de festes	1973-2004	3.6.1
Llibres de festes de la Rosa	1981-2004	3.6.2
CANONITZACIÓ DE PLÀCID GARCÍA GILABERT	2001	3.7
CULTE PARROQUIAL		
		4
DISTRIBUÏDOR	1952-1979	4.1
RACIONAL	1941-1952	4.2
FUNDACIONS ¹⁶⁹	1952-1978	4.3
TABLA DE CARGAS Y CUENTAS DE FUNDACIONES	1950-1982	4.4

¹⁶⁷ Cfr. també "Fundació Llobell" (4.7).

¹⁶⁸ Conté exempció de tributs.

¹⁶⁹ Conté només l'expedient d'obertura i algunes fulles soltes.

Tipologia documental	Dates	Signatura
LLIBRES DE MISSES ¹⁷⁰	1952-1990	4.5
DIETARIS	1992	4.6
FUNDACIÓ LLOBELL ¹⁷¹	1895-1985	4.7
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		5
PROPIETATS	1957-1995	5.1
INVENTARIS		5.2
De l'arxiu ¹⁷²	2004	5.2.1
General ¹⁷³	1911-1973	5.2.2
OBRES ¹⁷⁴		5.3
Casa abadia	1974-81	5.3.1
Temple	1991	5.3.2
Oratori de Sant Jaume	ca. 1995	5.3.3
Varis ¹⁷⁵ (conté C.I.F.)	1991	5.3.n
COMPTABILITAT		5.4
Fàbrica		5.4.1
Llibre de culte i fàbrica	1902-1952	5.4.1.1
Comptes de culte i fàbrica	1952-1993	5.4.1.2
Comptes	1911-1985	5.4.1.3
Rebut, albarans i factures		5.4.2
Rebut, albarans i factures	1914-1973	5.4.2/1
"	1974-1981	5.4.2/2
"	1982-1984	5.4.2/3
"	1985-1992	5.4.2/4
FONDO COMÚN. BALANCE DE SITUACIÓN Y CUENTAS DE RESULTADO	1992-	5.5

¹⁷⁰ Falten els anys 1979-1981.

¹⁷¹ Conté testament de 1913 i altres relatius al testament.

¹⁷² El present. També informatitzat.

¹⁷³ Cfr. també "Fundació Llobell" (4.7) i "Personal" (2.5).

¹⁷⁴ Cfr. també "Fundació Llobell" (4.7).

¹⁷⁵ Conté: C.I.F., contracte de Butano de 1994.

Tipologia documental	Dates	Signatura
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		6
FOTOGRAFIES		6.1

」

⊕

」

SENJA

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE SANTA CATERINA VERGE I MÀRTIR

D'origen àrab, Sinhaga va ser una tribu que poblaria la plana al peu de la muntanya i que després seria Senija. Quan la conquesta de Jaume I, hem de suposar que el rei la donaria als nobles o a ordes religiosos. Tan sols sabem que els cavallers mercaders Zapata eren els senyors de Senija al segle XVII.

A les esmentades llistes tributàries dels recaptadors pontificis de 1279-1280, ja apareix, així mateix, el nom de Senija, el que pot indicar, molt probablement, que per aquells temps ja existia com a parròquia; en eix cas seria també una de les primeres parròquies que es desmembraria de la matriu de Dénia. En tot cas va ser annex de Benissa fins a 1535, desmembrant-se d'aquesta i erigint-se en rectoria de moriscos i poc després (1569) en parròquia. Quan l'expulsió de 1609 comptava amb 40 cases de moriscos.

L'actual temple va ser construït sobre una antiga ermita, que al seu moment va substituir la mesquita del caseriu. Al 1770 es restaurava el temple. Actualment la parròquia està assistida pels franciscans de Benissa.

L'arxiu parroquial es troba en bones condicions i està part en la sagristia del temple, part al convent dels franciscans. D'aquest arxiu, tan sols podem destacar un extraordinari llibre d'índex sacramentals que, començant al moment de l'erecció de la parròquia al 1569, va continuar fins al 1993; la resta de la documentació, si exceptuem unes partides de bateig (1919-1930) és tota posterior a l'acabament de la Guerra del 36.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1
Registres sacramentals	1.1
Documentació sacramental complementària	1.2
GOVERN	2
Memòria de la parròquia	2.1
Visites pastorals	2.2
Arxiprestat	2.3
Organismes parroquials	2.4
Personal	2.5
Correspondència	2.6
Autoritats eclesiàstiques	2.7
Autoritats civils	2.8
B.O.A.V.	2.9
Varis	2.n
ACCIÓ PASTORAL	3
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1
Pastoral d'adults	3.2
Institucions i confraries	3.3
Litúrgia i música sacra	3.4
Ensenyament i educació religiosa	3.5
Festes	3.6
CULTE PARROQUIAL	4
Distribuïdor	4.1
<i>Cargo y data</i>	4.2
Llibres de misses	4.3
Misses	4.4
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Propietats	5.1
Inventaris	5.2
Obres i pressupostos	5.3
Comptabilitat	5.4
Administració del cementiri	5.5
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	6
Fotografies	6.1

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS		1.1
Bateigs		1.1.1
Bateigs ¹⁷⁶	1919-1930	1.1.1/1
"	1939-1952	1.1.1/2
"	1952-	1.1.1/3
Comunions		1.1.2
Confirmacions	1947-	1.1.3
Matrimonis		1.1.4
Matrimonis	1939-1952	1.1.4/1
"	1952-	1.1.4/2
Defuncions		1.1.5
Defuncions	1939-1952	1.1.5/1
"	1952-	1.1.5/2
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
Índexs dels llibres sacramentals		1.2.1
Índex de bateigs i de matrimonis	1569-1993	1.2.1.1
De bateigs	1940-	1.2.2
De comunions		1.2.3
De confirmacions	1956-2002	1.2.4
De matrimonis		1.2.5
Expedients matrimoniais		1.2.5.1
Expedients matrimoniais	1939-1956	1.2.5.1/1
"	1957-1965	1.2.5.1/2
"	1966-1981	1.2.5.1/3
"	1982-1995	1.2.5.1/4

¹⁷⁶ Manca 1921.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Expedients matrimonials	1996-2004	1.2.5.1/5
Llicències	1960	1.2.5.2
Notificacions	1951-1952	1.2.5.3
De defuncions	1947-2000	1.2.6
Matrícula parroquial	ca. 1970	1.2.7
Resguard de duplicats	1967-2004	1.2.8
GOVERN		
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA ¹⁷⁷		2.1
VISITES PASTORALS ¹⁷⁸	1950-1990	2.2
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
Assemblea parroquial	2000	2.4.1
PERSONAL ¹⁷⁹	1991-2000	2.5
CORRESPONDÈNCIA	s. XX	2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.7
AUTORITATS CIVILS		2.8
B.O.A.V.		2.9
VARIS ¹⁸⁰	s. XX	2.n
ACCIÓ PASTORAL		
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
PASTORAL D'ADULTS		3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Sagrat Cor	1950-1957	3.3.1
Filles de Maria	1963-2002	3.3.2
Sant Rosari	1963-1967	3.3.3
Apostolat de l'oració	1952-1968	3.3.4

¹⁷⁷ Conté: 1. Acta de transmissió al nou rector, amb inventari (2000). 2. Dades històriques de Senja (1922).

¹⁷⁸ Conté plànol de Senja.

¹⁷⁹ Conté nomenament del P. Antoni Ríos Sanmartín, OFM, com a vicari de Benissa (1991).

¹⁸⁰ Conté gràfics d'assistència a missa de la diòcesi de València.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Càritas	1961-1963	3.3.5
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.4
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.5
FESTES		3.6
Llibres de festes		3.6.1
Varis	1959-1994	3.6.2
CULTE PARROQUIAL		
		4
DISTRIBUÏDOR	1953-1967	4.1
CARGO Y DATA	1880-1950	4.2
LLIBRES DE MISSES¹⁸¹	1956-1989	4.3
MISSES¹⁸²	ca. 1957	4.4
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		
		5
PROPIETATS¹⁸³		5.1
INVENTARIS¹⁸⁴		5.2
De l'arxiu¹⁸⁵	2004	5.2.1
General	1950-2001	5.2.2
OBRES I PRESSUPOSTOS	ca. 1950-	5.3
COMPTABILITAT¹⁸⁶		5.4
Comptes		5.4.1
Comptes		5.4.1/1
"		5.4.1/2
Llibre de comptabilitat	1975-1985	5.4.2
Comptes de culte i fàbrica	1953-1975	5.4.3

¹⁸¹ Manquen: 1959, 1960, 1962, 1965, 1966, 1971, 1972, 1974.

¹⁸² Conté comptes de ca. 1957.

¹⁸³ Conté: 1. Sol·licitud per a la inscripció en el Registre de propietat (1992). 2. Fotocòpia del C.I.F.

¹⁸⁴ Cfr. nota 177.

¹⁸⁵ El present. També informatitzat.

¹⁸⁶ Com tot l'arxiu, des de l'any 2000 informatitzat. Al llibre de comptabilitat se l'insereix un full amb el resum de les despeses de l'any.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Factures, albarans i rebuts		5.4.4
Factures, albarans i rebuts	1940-1970	5.4.4/1
"	1976-1982	5.4.4/2
"	1984-1996	5.4.4/3
"	1997-1999	5.4.4/4
"	2000-	5.4.4/5
Donatius	s. XX	5.4.5
Loteria	s. XX	5.4.6
Col·lectes		5.4.7
Col·lectes	1954-1955	5.4.7/1
"	2000-2003	5.4.7/2
Llibre general de comptes ¹⁸⁷	1967-1991	5.4.8
Balanç econòmic	1989-1996	5.4.9
Pressupostos	2005	5.4.10
Fondo Común	1995-2004	5.4.11
<i>Balace de situación, Impuesto de sociedades y Cuentas de resultados</i>	1982-2004	5.4.12
Contractes		5.4.13
Varis ¹⁸⁸	1950-1953	5.4.n
ADMINISTRACIÓ DEL CEMENTIRI		5.5
Nínxols	ca. 1980	5.5.1
Quotes neteja	ca. 1980	5.5.2
Comptabilitat	1967-1969	5.5.3
Obres	ca. 1990	5.5.4
Varis ¹⁸⁹	1974-1977	5.5.n
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		6
FOTOGRAFIES		6.1

¹⁸⁷ Conté: Comptes de confraries, associacions, cementiri i casa parroquial.

¹⁸⁸ Conté: Comptes del campanar (ca. 1953), comptes de festes (1955), butlles (1950) i comptes del Santíssim Crist.

¹⁸⁹ Conté: 1. Reglament (1974). 2. Planificació i ordenació (1977).

」

⊕

」

TEULADA

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE SANTA CATERINA VERGE I MÀRTIR

La vila de Teulada és, sens dubte, d'origen romà. Tanmateix, la primera volt que apareix el seu nom, és als llibres del Repartiment. Una antiga alqueria va ser donada, després de la conquesta de Jaume I, al senyor del Rebollet, i després a Roger de Lòria al 1297. Posteriorment passaria a formar part dels dominis de Bernat de Sarrià (senyor de quasi tota La Marina), els comtes de Dénia (en 1356) i els marquesos d'Ariza.

Hem de suposar que seria primerament una parròquia de moriscos. El primer temple seria del segle XIV, i ací predicaria Sant Vicent Ferrer, la germana del qual vivia a Teulada. Ens consta que al 1445 era rector Jaume Perelló.

Al 1579 es va iniciar la construcció del temple-fortalesa, per a la defensa del poble, de proporcions enormes en relació al número d'habitants (unes 120 cases). Les obres del temple no acabarien sinó després de l'expulsió de 1609, i el caràcter de fortalesa el perdria amb les obres de reforma del segle següent (encara hui es pot veure un tram de pany de paret a la part posterior del temple).

Als segles XVIII-XX es van fer les obres que han deixat el temple (després de la restauració de 1979) conforme el veiem actualment: perllongació de l'antiga planta gòtica, obertura de la porta nova i altres dependències per a la sagristia. El campanar, començat al 1895, acaba de ser restaurat.

L'arxiu parroquial es troba en bones condicions a la nova Casa parroquial; entre la seua documentació més notòria destaquen els set *Quinque libri*, des de 1614, continuats ininterrompudament pels distints llibres sacramentals fins als nostres dies.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Festes	3.7
Registre sacramental	1.1	CULTE PARROQUIAL	4
Documentació sacramental complementària	1.2	Distribuïdor	4.1
GOVERN	2	<i>Tablas y cuentas de fundaciones</i>	4.2
Memòria de la parròquia	2.1	Fundacions	4.3
Visites pastorals	2.2	Dietaris i agendes de misses	4.4
Arxiprestat	2.3	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Organismes parroquials	2.4	Propietats	5.1
Personal	2.5	Inventaris	5.2
Correspondència	2.6	Obres	5.3
Autoritats eclesiàstiques	2.7	Comptabilitat	5.4
Autoritats civils	2.8	Ermites	5.5
B.O.A.V	2.9	Administració del cementiri	5.6
ACCIÓ PASTORAL	3	DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	6
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	Gravats	6.1
Pastoral d'adults	3.2	Diapositives	6.2
Institucions i confraries	3.3	VARIS	n
Litúrgia i música sacra	3.4	Carpeta	n.1
Ensenyament i educació religiosa	3.5	"	n.2
Ermites	3.6		

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS¹⁹⁰		1.1
<i>Quinque libri</i>	1614-1681	1.1/1
"	1682-1739	1.1/2
"	1739-1767	1.1/3
"	1768-1780	1.1/4
"	1781-1787	1.1/5
"	1787-1794	1.1/6
"	1794-1800	1.1/7
Bateigs i confirmacions	1800-1828	1.1/8
Bateigs	1809-1826	1.1/9
"	1827-1840	1.1/10
Bateigs i matrimonis	1840-1850	1.1/11
<i>Quinque libri</i>	1850-1858	1.1/12
Bateigs	1859-1869	1.1/13
<i>Quinque libri</i>	1866-1879	1.1/14
Bateigs	1871-1876	1.1/15
Defuncions	1800-1810	1.1/16
"	1811-1829	1.1/17
<i>Quinque libri</i>	1820-1839	1.1/18
Matrimonis	1800-1819	1.1/19
Defuncions	1853-1865	1.1/20
"	1866-1876	1.1/21
"	1840-1852	1.1/22
Matrimonis	1852-1869	1.1/23
Defuncions	1879-1891	1.1/24

¹⁹⁰ Hem seguit la numeració ja existent, malgrat les seues incoherències tant de titulació com de datació.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Confirmacions	1853-1863	1.1/25
"	1895-1950	1.1/26
Matrimonis	1866-1878	1.1/27
Bateigs i defuncions	1877-1878	1.1/28
Bateigs	1879-1888	1.1/29
"	1889-1895	1.1/30
Matrimonis	1879-1891	1.1/31
Defuncions	1892-1906	1.1/32
Matrimonis	1892-1919	1.1/33
Bateigs	1896-1903	1.1/34
"	1904-1915	1.1/35
Defuncions	1907-1934	1.1/36
Bateigs	1916-1929	1.1/37
Matrimonis	1925-1950	1.1/38
Bateigs	1930-1950	1.1/39
Defuncions	1934-1952	1.1/40
Bateigs	1952-1982	1.1/41
Defuncions	1952-1986	1.1/42
Matrimonis	1952-1980	1.1/43
"	1981-	1.1/44
Bateigs	1982-	1.1/45
Defuncions	1986-	1.1/46
Comunions	1996-	1.1/47
Confirmacions	1997-1999	1.1/48
"	1996-	1.1/49
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2
Índexs dels llibres sacramentals		1.2.1
Índex de bateigs		1.2.1.1
Índex de bateigs	s. XIX	1.2.1.1/1
"	s. XX	1.2.1.1/2
Índex de matrimonis		1.2.1.2
Índex de matrimonis	s. XIX	1.2.1.2/1

Tipologia documental	Dates	Signatura
Índex de matrimonis	s. XX	1.2.1.2/2
Índex de defuncions		1.2.1.3
Índex de defuncions	s. XIX	1.2.1.3/1
"	s. XX	1.2.1.3/2
De bateigs	1983-1998	1.2.2
De comunions		1.2.3
De confirmacions	1982	1.2.4
De matrimonis		1.2.5
Expedients matrimonials		1.2.5.1
Expedients matrimonials	1951-1953	1.2.5.1/1.a
"	1954-1956	1.2.5.1/1.b
"	1957-1959	1.2.5.1/2
"	1960-1961	1.2.5.1/3
"	1962-1963	1.2.5.1/4
"	1964-1965	1.2.5.1/5
"	1966-1969	1.2.5.1/6
"	1970-1972	1.2.5.1/7
"	1973-1974	1.2.5.1/8
"	1975-1977	1.2.5.1/9
"	1978-1979	1.2.5.1/10
"	1980-1982	1.2.5.1/11
"	1983-1985	1.2.5.1/12
"	1986-1987	1.2.5.1/13
"	1988-1994	1.2.5.1/14
"	1995-1999	1.2.5.1/15
"	2000-	1.2.5.1/16
Notes marginals i amonestacions	1976	1.2.5.2
De defuncions		1.2.6
Matrícula parroquial	ss. XIX-XX	1.2.7
Resguard de duplicats	1964-2003	1.2.8
GOVERN		
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		2.1

Tipologia documental	Dates	Signatura
Nota històrica sobre la reforma del temple	1980	2.1.1
Varis ¹⁹¹		2.1.n
VISITES PASTORALS		2.2
Llibre de visites	1950-	2.2.1
ARXIPRESTAT		2.3
Reunions	1985-86	2.3.1
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
Consell parroquial	1980	2.4.1
PERSONAL ¹⁹²		2.5
CORRESPONDÈNCIA		2.6
AUTORITATS ECLESIASTIQUES	1945-	2.7
AUTORITATS CIVILS	2002	2.8
B.O.A.V.	1952-2000	2.9
ACCIÓ PASTORAL		
ACCIÓ PASTORAL		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT ¹⁹³	s. XX	3.1
PASTORAL D'ADULTS	s. XX	3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Congregació de la Doctrina Cristiana	1943	3.3.1
Càritas	1956-1968	3.3.2
Apostolat de l'oració i Sagrat Cor	1964	3.3.3
Sagrat Cor		3.3.4
Sagrat Cor	1995-	3.3.4/1
"	1910-1967	3.3.4/2
"	1969-1978	3.3.4/3
Verge del Carme		3.3.5
Verge del Carme	1935	3.3.5/1
"	1995-	3.3.5/2
"	1923-1974	3.3.5/3

¹⁹¹ Conté enquestes sobre llocs públics de devoció, tradicions i bons costums (1956).

¹⁹² Conté cessament del rector amb inventari (1951).

¹⁹³ Cfr. també "Pastoral d'adults" (3.2).

Tipologia documental	Dates	Signatura
Filles de Maria	1922-1968	3.3.6
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.4
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA¹⁹⁴		3.5
ERMITES	2001-2003	3.6
FESTES		3.7
Llibres de festes		3.7.1
Llibre de <i>Quintos</i> de La Font Santa	2000-2002	3.7.2
Festers de Sant Vicent	1996-	3.7.3
Varis¹⁹⁵		3.7.n
CULTE PARROQUIAL		
DISTRIBUÏDOR	1952-78	4.1
TABLAS Y CUENTAS DE FUNDACIONES	1952-1978	4.2
FUNDACIONS	1952-	4.3
DIETARIS I AGENDES DE MISSES¹⁹⁶	1977-	4.4
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		
PROPIETATS		5.1
Títols d'escriptures de propietat	1971	5.1.1
INVENTARIS¹⁹⁷		5.2
General	1949-56	5.2.1
De l'arxiu¹⁹⁸	2004	5.2.2
General¹⁹⁹	1951-1956	5.2.3
OBRES		5.3
Temple	ca. 1987	5.3.1
Casa parroquial	1979-1986	5.3.2
Centre parroquial	1997-2000	5.3.3

¹⁹⁴ Cfr. "Pastoral d'adults" (3.2).

¹⁹⁵ Conté fullet "Fiesta a la Divina Pastora" (1994).

¹⁹⁶ Falta 1978.

¹⁹⁷ Cfr. nota 192.

¹⁹⁸ El present. També informatitzat.

¹⁹⁹ Per a la "Guía de la Iglesia en España".

Tipologia documental	Dates	Signatura
COMPTABILITAT		5.4
Llibre de culte i fàbrica	1939-1951	5.4.1
Llibre de comptes de culte i fàbrica	1952-1988	5.4.2
Comptes de culte i fàbrica	1943-1972	5.4.3
Comptabilitat entitats eclesiàstiques	1987-1999	5.4.4
Llibre de comptes	2000-	5.4.5
Llibre d'adquisicions de 16 nous bancs	1976-1979	5.4.6
Rebut, albarans i factures		5.4.7
Rebut, albarans i factures	1974-1977	5.4.7/1
"	1975-1979	5.4.7/2
"	1977-1981	5.4.7/3
"	1978	5.4.7/4
"	1980-1984	5.4.7/5
"	1982-1988	5.4.7/6
"	1986-1987	5.4.7/7
"	1989	5.4.7/8
"	1990	5.4.7/9
"	1991	5.4.7/10
"	1992	5.4.7/11
"	1993	5.4.7/12
"	1994	5.4.7/13
"	1995	5.4.7/14
"	1996	5.4.7/15
"	1997-2001	5.4.7/16
ERMITES		5.5
ADMINISTRACIÓ DEL CEMENTIRI		5.6
Llibre registre	1956	5.6.1
Llibre de comptes	1939-1956	5.6.2
"	1968-1988	5.6.3
Impresos		5.6.4
Rebut		5.6.5
Rebut	1974-1975	5.6.5/1
"	1975-1979	5.6.5/2a

Tipologia documental	Dates	Signatura
Rebutts	1975-1979	5.6.5/2b
Rebutts, albarans i factures		5.6.6
Rebutts, albarans i factures	1974-1988	5.6.6/1
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		6
GRAVATS ²⁰⁰		6.1
DIAPOSITIVES		6.2
VARIS		n
CARPETA ²⁰¹	s. XX	n.1
^{**202}	1975-1979	n.2

²⁰⁰ Hi ha set de sants i bisbes valencians.

²⁰¹ Conté els següents ítems, tots ells de la segona part del segle XX: Advent-Nadal; bateig; primera comunió; Setmana Santa; post-comunió; Júniers; adolescents; confirmació I, II, III; vigílies d'oració; ames de casa; confraries; Divina Pastora; noces d'argent; Pentecostes; guitarra; cartes; convivències; nomenaments; confraries; documents de l'Arquebisbat; documents de l'Ajuntament; pres-supostos; contribució; Ajuntament; adquisició de màquines; obres; projecte d'exposició de béns patrimonials; contracte butano; fotografies; bancs.

²⁰² Conté tot tipus d'informació de l'activitat pastoral i altres dels anys 1975-1979.

」

⊕

」

XALÓ

」

⊕

」

PARRÒQUIA DE LA NATIVITAT DE LA NOSTRA SENYORA ²⁰³

Al centre-nord de la vall del mateix nom, el poble de Xaló tindria el seu origen en un antic *Fundus Salonii* o Mas de Xaló, del temps dels romans. Posteriorment formaria part d'un conjunt d'alqueries musulmanes que el rei Jaume I va donar als seus lleials, nobles i cavallers. Les primeres terres repartides al 1248 serien per a Pere Draper, Mateu Gavarda, Bernat Draper... Els primers senyors de Xaló serien els Carròs des de 1257, i al segle XV figuren entre altres les famílies Martorell i Marc.

Va ser una de les primeres parròquies que es desmembraria de la matriu de Dénia als temps immediatament posteriors a la conquesta. Al sínode del bisbe Gaston del 1316, ja va acudir el rector d'“Exalon”. Tenint en compte que la majoria absoluta de la població en aquells segles immediats a la conquesta era musulmana i que les inicials capelles cristianes solien estar en els castells fortificats dels senyors, podríem suposar que l'emplaçament del primer lloc de culte seria el castell d'Aixa (o Exaló), el principal de la vall. Ens consta que al 1504 Geroni d'Esplugues era rector de la Vall de Xaló.

Posteriorment, al voltant de 1534, quan es van crear les noves parròquies per als moriscos, la mesquita de Xaló es va convertir en temple cristià. La parròquia tindria com annex Alcanalí, Llíber i Llosa de Camatxo. Però quan l'expulsió de 1609, consta que els habitants de Xaló (com els de la majoria de la comarca) van respondre amb ràbia acoltellant la imatge de la Mare de Déu. En aquesta època Xaló i les seues aldees comptaven amb unes 130 cases. Al 1611 es produiria la repoblació de cristians.

Aquest primer temple estaria situat al mateix lloc que l'actual. Seria de reduïdes dimensions, amb únicament cinc altars i un campanar de paret. Al 1725 són ja set els altars i deu al 1733.

La població de Xaló creixia amb molta força, i consegüentment la necessitat d'un temple major. Al 1760 comencen els primers intents d'un nou lloc de culte, però, tan sols al 1800 es col·loca la primera pedra. Les

²⁰³ En els apunts històrics d'aquesta parròquia som deutors de l'extens i complet treball inèdit “Rectores, censos y templo parroquial de Jalón” de Vicent GARCÍA MORANT i Miguel GAVILÁ PERELLÓ, mecanografiat al 1981 (cfr. al nostre inventari, “Memòria de la parròquia” 2.1.1).

obres, tanmateix, es van aturar als tres mesos d'iniciades, i no es reprendrien fins al 1816, una vegada acabada la guerra del Francès i rebuda una important deixa testamentària de la duquessa d'Almodóvar i baronessa de Xaló. Mentrestant, el culte es va traslladar a l'ermita de Sant Domènec i posteriorment a la “Casa Palau”, fins al 1826, quan es va inaugurar el nou temple encara sense acabar totalment (s'acabaria al 1831). Al llarg dels segles XIX i XX es dugueren a terme distintes reparacions i ornamentacions.

L'arxiu parroquial data de poc temps després de la repoblació. El primer registre de la rica sèrie ininterrompuda de *Quinque libri* és ja de 1620. Malgrat els avatars històrics, sobretot la guerra de la Independència (1808) i la guerra Civil (1936), que provocaren la pèrdua d'algun material arxivístic, la majoria de la documentació està completa i es conserva a la Casa parroquial. Algunes sèries de Llíber (també posterior a la seua desmembració) i d'Alcanalí es podem trobar també en aquest arxiu.

Entre les sèries i documents que ens han paregut més notoris, mereix la pena destacar els quaranta llibres de registres sacramentals des de 1620 fins als nostres dies; les *manecillas* (índexs ordenats per dates) i minutaris de bateigs, matrimonis i defuncions; els expedients matrimoniais des de 1812; la matrícula parroquial des de 1780; tota la sèrie “Memòria de la parròquia”, especialment un breu original de Pius IX sobre indulgència plenària de 1869 (2.1.n, 35), altre breu original del mateix pontífex sobre privilegi d'altar perpetu per a Xaló de 1869 (2.1.n, 36) i un privilegi original de desamortització de Felip II de València de 1618 per a la parròquia de Xaló (2.1.n, 40); els divuit llibres de visites pastorals que començant en 1654 arriben fins al segle XX;²⁰⁴ documentació sobre les confraries del Santíssim Sagrament i del Roser que es remunta al segle XVII; els 16 llibres de la sèrie de racionals des de 1674 fins al segle XX; les misses *pro populo* del segle XVII; la sèrie “Fundacions” amb interessant documentació dels segles XVIII i XIX; la secció d’“Administració de béns i rendes” amb censals, rendes, comptes, drets de fàbrica i sepultura, delmes, subsidis, almoines i col·lectes dels segles XVII-XIX, vendes, arrendaments i llibres de fàbrica dels segles XVIII i XIX, i visites d'amortització del segle XVIII; la sèrie “Actes, procediments i vendes judicials” dels segles XVIII-XIX.

²⁰⁴ Actualment aquestos llibres estan sent objecte d'un estudi monogràfic, que serà tesi doctoral d'un dels autors del present inventari, Romualdo Bertomeu Gómez.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

SAGRAMENTAL	1	Distribuïdor	4.2
Registres sacramentals	1.1	Drets d'enterrament	4.3
Documentació sacramental complementària	1.2	Dietaris i llibres de misses	4.4
GOVERN	2	Misses <i>pro populo</i>	4.5
Memòria de la parròquia	2.1	Fundacions	4.6
Visites pastorals	2.2	<i>Cargo y descargo</i>	4.7
Arxiprestat	2.3	ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES	5
Organismes parroquials	2.4	Propietats	5.1
Correspondència	2.5	Inventaris	5.2
Autoritats eclesiàstiques	2.6	Obres	5.3
Autoritats civils	2.7	Comptabilitat	5.4
Personal	2.8	Amortització	5.5
B.O.A.V.	2.9	Administració del cementiri	5.6
ACCIÓ PASTORAL	3	DOCUMENTACIÓ JUDICIAL	6
Pastoral d'infantesa i joventut	3.1	Actes, procediments i vendes judicials	6.1
Pastoral d'adults	3.2	ORDENACIÓ CRONOLÒGICA	7
Institucions i confraries	3.3	DOCUMENTACIÓ ESPECIAL	8
Ermites	3.4	Fotografies	8.1
Litúrgia i música sacra	3.5	Diapositives	8.2
Ensenyament i educació religiosa	3.6	Vídeos i casetes	8.3
Festes	3.7	Plànols	8.4
Varis	3.n	Planxes de gravats	8.5
CULTE PARROQUIAL	4	BIBLIOTECA I HEMEROTECA	9
Racional	4.1		

INVENTARI

Tipologia documental	Dates	Signatura
SAGRAMENTAL		1
REGISTRES SAGRAMENTALS²⁰⁵		1.1
<i>Quinque Libri²⁰⁶</i>	1620-1627	1.1/1
Bateigs	1620-1627	
Confirmacions	1620	
Matrimonis	1621-1627	
Excomunions	1620-1624	
Defuncions	1621-1627	
<i>Quinque Libri²⁰⁷</i>	1628-1701	1.1/2
Bateigs	1628-1674	
Confirmats ²⁰⁸	1633 (?); 1654	
Matrimonis	1628-1701	
Defuncions ²⁰⁹	1628-1664	
Bateigs	1674-1704	1.1/3
Miscel·lània	1674-1747	1.1/4
Matrimonis	1707-1747	
Defuncions	1674-1747	
Miscel·lània	1705-1744	1.1/5
Bateigs	1705-1744	
Confirmacions	1733	
Miscel·lània	1744-1782	1.1/6
Bateigs	1744-1782	
Confirmacions	1772	

²⁰⁵ Hem preferit guardar la numeració antiga, molt particular, d'aquests llibres i acomodar a ella la nostra signatura, sobretot tenint en compte que hi ha ja treballs i estan fent-se d'altres en aquest moment, que segueixen l'esmentada numeració.

²⁰⁶ Conté memòria de misses pro populo de 1646-1660, i *Cargo y descargo* de 1676-1694.

²⁰⁷ Conté una memòria dels festers del Roser de 1637.

²⁰⁸ Conté un full que pareix una llista de confirmats de 1628.

²⁰⁹ Molt deteriorat. Falten fulls.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Miscel·lània ²¹⁰	1747-1777	1.1/7
Matrimonis	1747-1777	
Defuncions	1747-1777	
Miscel·lània	1778-1798	1.1/8
Matrimonis	1778-1798	
Defuncions	1778-1798	
Matrimonis	1798-1824	1.1/9
Miscel·lània	1783-1824	1.1/10
Bateigs	1783-1800	
Defuncions	1796-1824	
Miscel·lània	1800-1812	1.1/11
Bateigs	1800-1812	
Confirmacions	1803	
Miscel·lània	1812-1830	1.1/12
Bateigs	1812-1830	
Confirmacions	1820	
Miscel·lània	1825-1845	1.1/13
Bateigs	1831-1837	
Matrimonis	1825-1848	
Defuncions	1825-1845	
Bateigs	1837-1844	1.1/14
<i>Quinque Libri</i>	1844-1854	1.1/15
Bateigs	1844-1855	
Matrimonis	1847-1854	
Defuncions	1847-1854	
<i>Quinque Libri</i>	1855-1859	1.1/16
Bateigs	1855-1859	
Matrimonis	1855-1859	
Defuncions	1855-1859	
Miscel·lània	1860-1867	1.1/17
Bateigs	1860-1867	

²¹⁰ Conté còpia de circulars de l'Arquebisbat de 1775-1777.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Confirmacions	1863	
Miscel·lània	1860-1877	1.1/18
Bateigs	1867-1876	
Matrimonis	1860-1877	
Defuncions	1860-1880	1.1/19
Bateigs	1875-1888	1.1/20
Miscel·lània	1878-1889	1.1/21
Matrimonis	1878-1889	
Defuncions	1881-1888	
Bateigs	1889-1894	1.1/22
Defuncions	1889-1905	1.1/23
Matrimonis	1889-1906	1.1/24
Bateigs	1895-1903	1.1/25
"	1904.1915	1.1/26
Defuncions	1905-1921	1.1/27
Matrimonis	1907-1952	1.1/28
Bateigs	1916-1930	1.1/29
Defuncions	1922-1932	1.1/30
Bateigs	1931-1952	1.1/31
Defuncions	1932-1952	1.1/32
Bateigs	1952-2003	1.1/33
Matrimonis	1952-2003	1.1/34
Defuncions	1952-1995	1.1/35
"	1996-2003	1.1/36
"	2004-	1.1/37
Bateigs	2004-	1.1/38
Matrimonis	2004-	1.1/39
Confirmacions ²¹¹	1956-	1.1/40
DOCUMENTACIÓ SAGRAMENTAL COMPLEMENTÀRIA		1.2

²¹¹ Cfr. nota 224.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Índexs, <i>manecillas</i>²¹² i minutaris dels llibres sacramentals		1.2.1
Índex alfabètic de bateigs		1.2.1.1
Índex alfabètic de bateigs ²¹³	1620-1900	1.2.1.1/1
"	1744-1800	1.2.1.1/2
"	1800-1890	1.2.1.1/3
<i>Manecillas</i> i minutaris de bateigs, matrimonis i defuncions		1.2.1.2
<i>Manecillas</i>	1819-1833	1.2.1.2/1
"	1851-1866	1.2.1.2/2
<i>Manecillas</i> i minutaris	1855-1905	1.2.1.2/3
De bateigs		1.2.2
De comunions²¹⁴		1.2.3
Llistat	1880	1.2.3/1
De confirmacions		1.2.4
Llistat	ca. 1880	1.2.4/1
De matrimonis		1.2.5
Expedients matrimoniais		1.2.5.1
Expedients matrimoniais	1812-1860	1.2.5.1/1
"	1861-1880	1.2.5.1/2
"	1880-1891	1.2.5.1/3
"	1892-1900	1.2.5.1/4
"	1901-1907	1.2.5.1/5
"	1907-1914	1.2.5.1/6
"	1914-1923	1.2.5.1/7
"	1924-1933	1.2.5.1/8
"	1933-1946	1.2.5.1/9
"	1947-1951	1.2.5.1/10
"	1952-1958	1.2.5.1/11
"	1959-1969	1.2.5.1/12

²¹² Són índexs ordenats per dates.

²¹³ Fins a la lletra "G" (Gadea).

²¹⁴ Cfr. nota 217.

Tipologia documental	Dates	Signatura
"	1970-1974	1.2.5.1/13
Expedients matrimoniales	1975-1986	1.2.5.1/14
" ²¹⁵	1987-1996	1.2.5.1/15
"	1997-	1.2.5.1/16
Certificats		
Certificats	s. XIX	1.2.5.2/1
"	s. XIX	1.2.5.2/2
"	s. XIX	1.2.5.2/3
"	ss. XIX i XX	1.2.5.2/4
De defuncions		1.2.6.
Matrícula parroquial		1.2.7
Matrícula parroquial	1780-1828	1.2.7/1
"	1834-1863	1.2.7/2
" ²¹⁶	1786-1891	1.2.7/3
"	1891-1955	1.2.7/4
" ²¹⁷	s. XX	1.2.7/5
Resguard de duplicats		1.2.8
GOVERN		2
MEMÒRIA DE LA PARRÒQUIA		2.1
<i>Rectores, censos y templo parroquial de Jalón</i> ²¹⁸	1981	2.1.1
Història de la parròquia ²¹⁹	1986	2.1.2
Consueta	1970-	2.1.3
Llibre de l'hospital ²²⁰	1842-1867	2.1.4
Llibre de cròniques	2001-	2.1.5
Varis ²²¹	1765-	2.1.n

²¹⁵ Falten els anys 1987, 1988 i 1989 al moment de confeccionar aquest inventari.

²¹⁶ Corresponen els anys 1786-1837 a Llíber i 1864-1891 a Xaló.

²¹⁷ Conté un llistat de xiquets de Primera comunió.

²¹⁸ Cfr. nota 203.

²¹⁹ Cfr. també nota 207.

²²⁰ Conté el llibre d'Actes de la Junta de reparació del temple parroquial de 1929 (cfr. 2.4.2). Cfr. també el llibre de l'Administració de pobres (4.6.3/1).

Tipologia documental	Dates	Signatura
VISITES PASTORALS		2.2
Visites Pastorals	1654	2.2/1
"	1663	2.2/2
"	1666	2.2/3
"	1673	2.2/4
"	1688	2.2/5
"	1699	2.2/6
"	1725	2.2/7

²²¹ Conté: 1. Bé d'ànimes de 14 lliures de Josepa Vicent (1776). 2. Goigs de santa Isabel de Portugal (s. XIX?). 3. Decret de l'arquebisbe de València sobre llibres parroquials de Llíber (1865). 4. Llicència de la duquessa d'Almodóvar per a vendre terres (1809). 5. Llicència de la duquessa d'Almodóvar per a permuta de terres (1811). 6. Certificat de relíquies (1765). 7. Certificat del *Lignum Crucis* (1893). 8. Sobre la fosa de campanes (1941). 9. Sobre benedicció de campanes (original i còpia; 1941). 10. Sobre benedicció del *Via Crucis* (1940). 11. Sobre el *Via Crucis* (1940). 12. Sobre la benedicció d'altaveus (1955). 13. Llistat de donants per a la imatge de sant Joan Baptista (ca. 1900). 14. Sobre la Mare de Déu dels Dolors (1881). 15. Decret per a vendre lletres de gràcia (1765). 16. Permís de la duquessa d'Almodóvar per a construir un forn (1806). 17. Permís de la duquessa d'Almodóvar per a construir una casa (1801). 18. Clàusula testamentària de la duquessa d'Almodóvar per a dotació de pobres (1831). 19. Clàusula testamentària de la duquessa d'Almodóvar per a la fundació d'escoles (1844). 20. Sobre butlles (1794). 21. Sobre butlles (1779). 22. Sobre nens expòsits (1786). 23. Sobre acció de gràcies pel naixement de la princesa (1783). 24. Sobre dispenses i gràcies (1778). 25. Sobre Santa Maria la Real de Covadonga (1778). 26. Sobre beneficis vacants (1777). 27. De l'arquebisbe de València sobre correcció d'abusos i altres (1777). 28. De l'arquebisbe de València sobre la guerra contra els musulmans (1775). 29. Sobre el govern de les parròquies (1777). 30. De l'arquebisbe de València sobre les obligacions dels rectors (1775). 31. De l'arquebisbe de València sobre captaires (1775). 32. Sobre el matrimoni de soldats (1774). 33. De l'arquebisbe de València sobre butlla pontifícia sobre Quaresma (1772). 34. Còpia de l'acta de benedicció de les campanes (1941). 35. Breu (original) de Pius IX sobre indulgència plenària (1869). 36. Breu (original) de Pius IX sobre privilegi d'altar perpetu per a Xaló (1869). 37. Expedient sobre l'orgue parroquial (1857-1858). 38. Comptes del col·lector (1809). 39. Expedient sobre el plet amb el comte de Carlet (1751-1763). 40. Privilegi de desamortització de Felip II de València per a la parròquia de Xaló (original, 1618). 41. Sobre concessió d'indulgències (1849). 42. Escripura del rector sobre determinats drets i prohibicions (1761). 43. Sobre sol·licitud i nomenament de vicaris (1837). 44. Sobre furt. 45. Sobre conferències espirituals. 46. Sobre medicaments. 47. Sobre el clergat de Xaló (1841). 48. Plet dels hereus de Boil (1791). 49. Expedient de follia d'Esperança Rubio (1839). 50. Sobre suïcidi (1900). 51. Sobre candidatures a l'Ajuntament (1868). 52. Retrovendes (1800-1806?). 53. Sobre confirmació (1852). 54. Estat de la parròquia de Xaló. 55. Sol·licitud d'autorització per a l'exposició del Santíssim (1893). 56. Sobre confessions (1889). 57. Sobre exercicis espirituals a Filles de Maria (1894). 58. Sobre redempció de cens (1964). 59. Certificació de relíquies (1970). 60. Sobre el camp de bàsquet (1966). 61. Retall de diari sobre el llibre "Rectores, censos y templo parroquial de Jalón", de Vicent GAVILÀ i Vicent GARCÍA, de ca. 1981 (cfr. nota 203). 62. Sobre la biblioteca parroquial (s. XIX). 63. Sobre censos (1847). 64. Model per a confeccionar un inventari d'arxiu (s. XIX). 65. Sobre sepultura eclesiàstica (1861). 66. Salve a la Verge Dolorosa. 67. Sobre celebració de misses (1841). 68. Registre del *Via Crucis* perpetu (1917). 69. *Descripción del arsenal de los intonsos* (1815). 70. Sobre misses (s. XIX). 71. Certificacions (ss. XIX-XX). 72. *Pases de quintas* (ca. 1900).

Tipologia documental	Dates	Signatura
"	1733	2.2/8
Visites Pastorals	1744	2.2/9
"	1758	2.2/10
"	1772	2.2/11
"	1782	2.2/12
"	1791	2.2/13
"	1799	2.2/14
"	1807	2.2/15
" ²²²	1863	2.2/16a
" ²²³	1863	2.2/16b
"	1900	2.2/17
" ²²⁴	1863	2.2/18
"	1950-	2.2/19
ARXIPRESTAT		2.3
ORGANISMES PARROQUIALS		2.4
Consell de pastoral		2.4.1
Llibre d'Actes	1997-	2.4.1.1
Junta de reparació del temple²²⁵	1929	2.4.2
Junta parroquial d'obres i restauracions		2.4.3
Junta parroquial d'obres i restauracions ²²⁶	1967-1981	2.4.3/1
"	1996-	2.4.3/2
CORRESPONDÈNCIA		2.5
Correspondència general		2.5.1
Correspondència general	s. XIX	2.5.1/1
Comunicats i circulars		2.5.2
Comunicats i circulars ²²⁷	ss. XVIII-XIX	2.5.2/1
"	ss. XIX	2.5.2/2

²²² Tan sols Xaló.

²²³ Tan sols Llíber.

²²⁴ Conté confirmacions de 1956.

²²⁵ Es troba al "Llibre de l'Hospital" (cfr. 2.1.4).

²²⁶ Conté "Restauració de l'ermita de sant Domènec".

²²⁷ Cfr. nota 210.

Tipologia documental	Dates	Signatura
"	ss. XIX	2.5.2/3
AUTORITATS ECLESIASTIQUES		2.6
Lletres pastorals de pontífexs²²⁸	1833-1847	2.6.1
Lletres pastorals de l'Arquebisbat de València²²⁹	1824-1860	2.6.2
AUTORITATS CIVILS		2.7
PERSONAL		2.8
B.O.A.V.	1862-	2.9
ACCIÓ PASTORAL		3
PASTORAL D'INFANTESA I JOVENTUT		3.1
Catequesi de primera comunió		3.1.1
Catequesi de confirmació		3.1.2
Catequesi de joves		3.1.3
PASTORAL D'ADULTS		3.2
INSTITUCIONS I CONFRARIES		3.3
Llibre general de confraries	ca. 1900	3.3.1
Confraria del Santíssim Sagrament		3.3.2
Fundació de la confraria	1659-1956	3.3.2/1
Llibre de la confraria	1619-1671	3.3.2/2
" ²³⁰	1667-1771	3.3.2/3
Confraria del Roser²³¹		3.3.3
Llibre de la confraria ²³²	1673-1762; 1854	3.3.3/1
Llistes de confreres	1852	3.3.3/2
"	1853	3.3.3/3
Confraria de la Lluminària²³³	1712-1724	3.3.4

²²⁸ Lletres dels pontífexs Gregori XVI (1833) i Pius IX (1847).

²²⁹ Lletres dels arquebisbes Simón López (1824-1831), López y Sicilia (1832-1835) i García Abella (1848-1860), i de Castrillo y Ornedo, vicari capitular seu vacant (1860).

²³⁰ Es troba al llibre de la Confraria del Roser (3.3.3/1).

²³¹ Cfr. nota 207.

²³² Aquest és un llibre amb documentació de les Confraries del Roser, de la Lluminària (3.3.4) i del Santíssim Sagrament (3.3.2/3).

²³³ Es troba al llibre de la Confraria del Roser (3.3.3/1). La confraria de la Lluminària devia administrar les rendes de les terres parroquials en favor de l'oli i la cera per al culte del temple.

Tipologia documental	Dates	Signatura
<i>Corte de María</i>	1852	3.3.5
Filles de Maria	1951	3.3.6
Cor de Jesús		3.3.7
Llibreta de comptes	1954-1975	3.3.7/1
"	1976-1985	3.3.7/2
Apostolat de l'oració		3.3.8
Varis	1888-1896	3.3.8/1
Llistes de sòcies	1974-1984	3.3.8/2
"	1985-1986	3.3.8/3
Oració continua	1850	3.3.9
Septenari dels Dolors de Maria Santíssima	1883	3.3.10
Congregació de la doctrina cristiana	1918	3.3.11
Obreres parroquials	1983-1986	3.3.12
Obreres parroquials	1983-1986	3.3.12/1
"	1984-	3.3.12/2
ERMITES		3.4
Sant Domènec ²³⁴	ss. XIX-XX	3.4.1
LITÚRGIA I MÚSICA SACRA		3.5
Litúrgia		3.5.1
Setmana Santa i Quaresma	s. XX	3.5.1.1
Advent i Nadal	s. XX	3.5.1.2
Música sacra (partitures)		3.5.2
Cor de Jesús	s. XX	3.5.2.1
<i>Flores a María</i>	s. XX	3.5.2.2
Sant Josep	s. XX	3.5.2.3
Nadal	s. XX	3.5.2.4
Misses	s. XX	3.5.2.5
Eucarísties	s. XX	3.5.2.6
Trisagis	s. XX	3.5.2.7

²³⁴ Cfr. el llibre de l'“Administració de Pobres” (4.6.3/1) i “Junta parroquial d'obres i restauracions” (2.4.3/1).

Tipologia documental	Dates	Signatura
Mare de Déu dels Dolors	s. XX	3.5.2.8
Varis	s. XX	3.5.2.n
Música sacra (cançoners)		3.5.3
Varis	s. XX	3.5.3.n
ENSENYAMENT I EDUCACIÓ RELIGIOSA		3.6
Homilies i conferències varies		3.6.1
Llibre d'actes de conferències morals	1863-1867	3.6.1/1
"	1895-1918	3.6.1/2
Sermó (imprès) ²³⁵	1830	3.6.1/3
FESTES		3.7
Coronació Mare de Déu Pobra		3.7.1
Coronació	1952	3.7.1/1
25 aniversari	2002	3.7.1/2
50 aniversari	2002	3.7.1/3
Mare de Déu Pobra (comptes)	1849-1951	3.7.2
Nomenament de majorals	1840-1868	3.7.3
Llibre de festes		3.7.4
Mare de Déu Pobra	1973-	3.7.4/1
Sant Domènec	1995-	3.7.4/2
Varis ²³⁶		3.7.n
VARIS ²³⁷		3.n
CULTE PARROQUIAL		4
RACIONAL		4.1
Racional		4.1.1

²³⁵ Conté el sermó de la dedicació de la nova església parroquial. És imprès (l'original manuscrit en el Museu d'Art Sacre d'Alcanalí; cfr. nota 18).

²³⁶ Conté: Cartons (ca. 75 còpies) de quotes mensuals per a les festes de la declaració canònica i coronació; goigs (ca. 150 còpies) a la Verge de la Consolació o Mare de Déu Pobra (1950); fotografies de la Mare de Déu Pobra (en color, Din A 4, ca. 75 còpies); goigs de sant Domènec (ca. 75 còpies); romança a la Patrona de Xaló d'Ernest Albanell (1964; ca. 350 còpies), obres varies de teatre.

²³⁷ Conté: Llistat de persones que participen directament en la vida parroquial, candidats al Moviment Júnior, memòries de catequesi parroquial, memòria del Consell pastoral, assistència escolar, congregacions, llistat de malalts o vells, horaris litúrgics, comptes, programació del curs, aranzels, festes, Setmana Santa, vetlla al Sagrament (ca. 1985).

Tipologia documental	Dates	Signatura
Racional	1674-1687	4.1.1/1
Racional	1699-1703	4.1.1/2
"	1710-1712; 1763-1798	4.1.1/3
"	1712-1727	4.1.1/4
"	1729-1747	4.1.1/5
"	1763-1806	4.1.1/6
"	1806-1816	4.1.1/7
"	1848-1879	4.1.1/8
"	1880-1888	4.1.1/9
"	1888-1892	4.1.1/10
"	1894-1899	4.1.1/11
"	1900-1905	4.1.1/12
"	1906-1914	4.1.1/13
"	1915-1923	4.1.1/14
"	1924-1948	4.1.1/15
" ²³⁸	1948-1952	4.1.1/16
Minutari		4.1.2
Xaló	1783-1795	4.1.2/1
Llíber	1812-1813	4.1.2/2
DISTRIBUÏDOR	1952-1968	4.2
DRETS D'ENTERRAMENT	1856-1894	4.3
DIETARIS I LLIBRES DE MISSES		4.4
Llibres de misses ²³⁹	1920-1981	4.4.1
Agenda litúrgica	2001	4.4.2
Agenda bíblica pastoral	2002	4.4.3
Llibre de misses	2002-	4.4.4
MISSES PRO POPULO ²⁴⁰	1660-1689	4.5
FUNDACIONS		4.6
Clàusules testamentàries		4.6.1

²³⁸ Conté aranzels.

²³⁹ Conté: 1920, 1953-1958, 1968, 1975, 1981.

²⁴⁰ Conté *Cargo y descargo* de distints clavaris de la mateixa època. Cfr. també nota 206.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Clàusules testamentàries	s. XVIII	4.6.1/1
Clàusules testamentàries	s. XVIII	4.6.1/2
"	s. XVIII	4.6.1/3
"	s. XIX	4.6.1/4
"	s. XIX	4.6.1/5
"	s. XIX	4.6.1/6
"	s. XIX	4.6.1/7
"	s. XIX	4.6.1/8
"	s. XIX	4.6.1/9
Testaments i fundacions		4.6.2
Testaments	s. XVIII	4.6.2/1
De Maria Ferra Noguera	1965	4.6.2/2
De Maria Garcés Abella	1963	4.6.2/3
De Pere Maurí	1966-1983	4.6.2/4
Administracions		4.6.3
Llibre de l'administració de pobres ²⁴¹	1760	4.6.3/1
Administració de pobres ²⁴²	s. XVIII	4.6.3/2
<i>CARGO Y DESCARGO</i> ²⁴³	1676-1694	4.7
ADMINISTRACIÓ DE BÉNS I RENDES		5
PROPIETATS		5.1
Escriptures	1961	5.1.1
Capbreu universal de rendes	1713-1827	5.1.2
Cens i rendes		5.1.3
Llibre col·lecta de censos	1816-1854	5.1.3/1
Llibre de les rendes	1632-1680	5.1.3/2
Censals	1626	5.1.3/3
"	s. XVII	5.1.3/4
"	s. XVII	5.1.3/5

²⁴¹ Conté també documentació sobre les escoles, hospital i ermita de sant Domènec.

²⁴² Cfr. també "Vendes i arrendaments" (5.1.5/2).

²⁴³ Cfr. notes 207 i 240.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Llistats de censos i altres	ca. 1850	5.1.3/6
Drets de fàbrica i sepultura		5.1.4
Drets de sepultura ²⁴⁴	1744-1855	5.1.4/1
Drets de fàbrica i sepultura	1686-1752	5.1.4/2
Vendes i arrendaments		5.1.5
Vendes i arrendaments	1757-1819	5.1.5/1
"	ss. XVIII-XIX	5.1.5/2
"	s. XVIII	5.1.5/3
INVENTARIS		5.2
De l'arxiu²⁴⁵	2004	5.2.1
OBRES		5.3
Temple		5.3.1
Temple	s. XIX	5.3.1/1
Cúpula	1994	5.3.1/2
Torre i façana	1998	5.3.1/3
Campanar	1998-2001	5.3.1/4
Canals i baixants	2003	5.3.1/5
Casa abadia i Centre parroquial		5.3.2
Casa abadia	1958-1967	5.3.2/1
Factures reparació Casa abadia	1921	5.3.2/2
Edifici adossat	1957-1967	5.3.2/3
Dues cases ²⁴⁶	1956	5.3.2/4
COMPTABILITAT		5.4
Fàbrica		5.4.1
Culte i fàbrica	1888-1934	5.4.1.1
"	1901-1940	5.4.1.2
"	1848-1957	5.4.1.3
"	1952-1974	5.4.1.4
Llibre de fàbrica	1749-1808	5.4.1.5
Fàbriques nova i vella	1789-1856	5.4.1.6

²⁴⁴ Conté una nota sobre els habitants des de 1654 a 1900.

²⁴⁵ El present. També informatitzat.

²⁴⁶ Actualment Centre parroquial.

Tipologia documental	Dates	Signatura
Comptes		5.4.2
Comptes	ss. XVII-XIX	5.4.2.1
"	ss. XVIII-XIX	5.4.2.2
"	1852-1967	5.4.2.3
Llibre de comptabilitat	1974-1986	5.4.2.4
"	1995-2001	5.4.2.5
"	2001-	5.4.2.6
Subsidi	1817-1835	5.4.3
Delme	s. XIX	5.4.4
Almoina dels sants	1699-1891	5.4.5
Llibre de col·lectes²⁴⁷	1806-1839	5.4.6
Col·lectes	s. XVIII	5.4.7
Almoines, rebuts i comptes	s. XIX	5.4.8
Rebuts, albarans i factures		5.4.9
Rebuts, albarans i factures	1947-1974	5.4.9/1
"	1974-1979	5.4.9/2
"	1979-1984	5.4.9/3
"	1985-1994	5.4.9/4
"	1995-2001	5.4.9/5
Varis	ss. XVII-XIX	5.4.n
AMORTITZACIÓ		5.5
Visites	s. XVIII	5.5.1
Desamortització	s. XIX	5.5.2
ADMINISTRACIÓ DEL CEMENTIRI		5.6
Varis	1959-1966	5.6.n
DOCUMENTACIÓ JUDICIAL		6
ACTES, PROCEDIMENTS I VENDES JUDICIALS	ss. XVIII-XIX	6.1

²⁴⁷ Conté: *Cobranza de entierros*, albats, aniversaris, dobles i censos (aquests últims de 1836 i 1839 en pp. 20-21).

Tipologia documental	Dates	Signatura
ORDENACIÓ CRONOLÒGICA ²⁴⁸		7
ORDENACIÓ CRONOLÒGICA	2002	7.1
"	2003	7.2
"	2004	7.3
DOCUMENTACIÓ ESPECIAL		
FOTOGRAFIES		8.1
DIPOSITIVES		8.2
VÍDEOS I CASSETS		8.3
PLÀNOLS		8.4
PLANXES DE GRAVATS ²⁴⁹		8.5
BIBLIOTECA I HEMEROTECA ²⁵⁰		
		9

²⁴⁸ El rector actual, Emili García, ha preferit observar una ordenació cronològica a l'arxiu. En un arxivador va col·locant tota la documentació corresponent a l'any.

²⁴⁹ Conté centenars d'estampes de la Mare de Déu Pobra.

²⁵⁰ Aproximadament 50 metres lineals.

ÍNDICE

Prefaci	5
ALCANALÍ	13
Parròquia de La Nativitat de la Nostra Senyora	15
Quadre de classificació	17
Inventari	18
BENISSA	25
Parròquia de Sant Pere Apòstol i La Puríssima Xiqueta	27
Quadre de classificació	30
Inventari	31
LLÍBER	55
Parròquia dels Sants Cosme i Damià	57
Quadre de classificació	59
Inventari	60
LLOSA DE CAMATXO	65
Parròquia de La Puríssima Concepció	67
Quadre de classificació	68
Inventari	69
MORAIRA	71
Parròquia de Nostra Senyora dels Desemparats	73
Quadre de classificació	74
Inventari	75
PARCENT	79
Parròquia de La Puríssima Concepció	81
Quadre de classificació	84
Inventari	85
POBLE NOU DE BENITATXELL	91
Parròquia de Santa Maria Magdalena	93

	144
Quadre de classificació	96
Inventari	97
SENIJA	103
Parròquia de Santa Caterina Verge i Màrtir	105
Quadre de classificació	106
Inventari	107
TEULADA	111
Parròquia de Santa Caterina Verge i Màrtir	113
Quadre de classificació	114
Inventari	115
XALÓ	123
Parròquia de La Nativitat de la Nostra Senyora	125
Quadre de classificació	127
Inventari	128

*Aquest número de la series
MONUMENTA ARCHIVORUM VALENTINA
s'acabá d'imprimir el 21 de desembre,
als obradors d'Arts Gràfiques Soler, S.L.
de la ciutat de València
anno Domini 2004*